

Rint Kagblad. De juiste man op de juiste plaats: 8 nov. 1951

Mr. dr. J. P. D. van Banning burgemeester

van vooruitstrevend Geleen

Schaesberg verliest in hem een uitstekend en principieel magistraat

HEERLEN. — Bij K.B. van 6 November is met ingang van 16 November benoemd tot burgemeester van Geleen, als opvolger van wijlen burgemeester F. L. M. Damen, mr. dr. J. P. D. van Banning, burgemeester van Schaesberg. De nieuwe burgemeester van Geleen werd op 1 April 1906 in Rotterdam geboren. Na het eindexamen H.B.S. 5-jarige cursus te hebben gehaald, studeerde hij sociale geographie, welke studie hij bekroond zag met een geslaagd doctoraal examen.

Vervolgens ging hij rechtswetenschappen studeren. In 1949 promoveerde hij, op het proefschrift: Gebiedsovergang en zijn gevolgen, getoetst aan de Inlijving van Eupen-Malmedy, tot doctor in de rechtswetenschappen. Nog steeds is burgemeester Van Banning ere-senator van het Utrechtsche studentencorps.

Aanvankelijk leek het erop, dat de heer Van Banning een succesvolle leraarsloopbaan tegemoet kon zien. Hij was leraar aan de Thymstra-H.B.S. te 's-Gravenhage, aan het St. Bonifacius Lyceum te Utrecht, aan het Stedelijk Gymnasium in 's-Hertogenbosch en aan 't R.K. Gymnasium te Maastricht. Hij voelde zich later echter aangetrokken tot de gemeentelijke sfeer. Zijn nieuwe loopbaan begon hij als volon-tair op de gemeente-secretarie van Borgharen.

BURGEMEESTERSLOOPBAAN

Op 1 Mei 1938 werd hij burgemeester van Gennep, op 1 Februari 1947 burgemeester van Schaesberg. De overgang van Gennep naar Schaesberg was groot, maar burgemeester Van Banning wist zich ogenblikkelijk te acclimatiseren.

In Gennep heeft hij zich buitengewone verdiensten vergaard door zijn houding tijdens de bezetting en door zijn rijke initiatieven tot leniging van de nood onder de zo zwaar door de oorlog getroffen Gennepse bevolking. Na de bevrijding nam hij krachtadig de wederopbouw van Gennep ter hand. Slechts zeer node zag men de jonge en voortvarende burgemeester naar Schaesberg vertrekken.

Ofschoon hij nog geen vijf jaar burgemeester van Schaesberg is geweest, werd er onder zijn bezielende leiding heel wat tot stand gebracht. Schaesberg, met iets meer dan 10.000 inwoners, zag kans niet minder dan 700 huizen te bouwen en drie kleuterscholen. Met Steijl behoort Schaesberg dan ook tot de Limburgse gemeenten, welke sinds de bevrijding in verhouding tot hun inwonertal, het meest hebben gebouwd.

Schaesberg zag onder het bewind van burgemeester Van Banning een centrale kas ingericht voor de gemeente en haar bedrijven. Een magazijn voor

openbare werken is in aanbouw. Op het Eltske werd door de gemeente een noodkerk gebouwd, terwijl Schaesberg een der eerste gemeenten werd, waar de gedachte van de wijkraden werd gerealiseerd.

Met Nieuwenhagen heeft Schaesberg de primeur gehad van het overdragen van mijn-volume voor de plaatselijke woningbouw; op dit gebied hebben Schaesberg en Nieuwenhagen de eerste

contracten met de mijnen afgesloten. Het verlangen van burgemeester Van Banning tot en zo hartelijk mogelijke samenwerking met andere gemeenten, werd o.a. gehonoreerd door onlangs in de gemeenteraden van Schaesberg, Nieuwenhagen en Eijgshoven aanvaarde gemeenschappelijke voorstel der drie colleges van burgemeester en wethouders inzake de onderlinge grenswijzigingen.

EEN WERKZAAM LEVEN

Burgemeester Van Banning vervult in het maatschappelijk leven vele functies. In zijn Gennepse tijd was hij lid van de Voogdijraad en lid van het Tribunaal te Roermond. Thans is hij nog regent van Het Zonlicht te Gennep, plaatsvervangend lid van het Scheidsgerecht van het Algemeen Mijnerwerkers Fonds, redacteur van het Tijdschrift Overheidsadministratie, lid van het dagelijks bestuur van het Limburgsch Landschap, vice-voorzitter van de St. Adelbertvereniging, afd. Heerlen en omstreken, voorzitter van het Benelux-Comité in de Oude Mijnstreek, bestuurslid van de Werkgemeenschap Limburg, bestuurslid van de Stichting Onze Buurthuizen en regent van het Leender Kapelletje.

Zijn belangstelling voor de gemeentelijke en maatschappelijke problemen is zeer veelzijdig. Zijn hart gaat echter, in zijn weinige vrije tijd, uit naar het staatsrecht en de geschiedenis. Zijn gedegen artikelen op deze gebieden, resp. in het Tijdschrift Overheidsadministratie en in de publicaties van Het Land van Herle, worden steeds gaarne gelezen. Ook ons dagblad mocht van zijn hand menig artikel publiceren. Bij gelegenheid van het 1000-jarig bestaan van Gennep, schreef burgemeester Van Banning zelfs een zeer interessante pagina over het oude Limburgse stadje, dat in zo belangrijke mate zijn hart heeft gewonnen.

Tenslotte is burgemeester Van Banning de auteur van verschillende studies over Gijsbert Karel van Hogendorp, Nederland en Opper-Geilder en over troonsopvolging en de positie van de Kroon.

Kort onderhoud met de nieuw-benoemde.

Natuurlijk zijn wij de nieuwe burgemeester van Geleen te Schaesberg gaan

opzoeken. Hij was zeer verheugd over de eervolle benoeming, welke hem ten deel is gevallen. „Geleen”, zeide burgemeester Van Banning, is een jonge, vooruitstrevende en krachtig uitgroeiende gemeente met vele perspectieven. Men vindt er niet alleen de grootste mijn van Europa, maar ook de geweldige complexen van het Stikstofbindingsbedrijf, terwijl er zich nog verschillende nieuwe fabrieken zullen vestigen”.

Met nadruk wees burgemeester Van Banning erop, dat door de uitgroei van het S.B.B. met zijn vele intellectuele krachten, Geleen ook een cultureel centrum geworden is, dat eveneens rijke perspectieven biedt. De gemeente ziet er keurig verzorgd uit en de plaats vertoont niet zo sterk, als menige plaats in de Oude Mijnstreek, de „beelden van het verleden” in oude huizen en gebouwen. Alles is „ker-

vers”. „Geleen heeft echt genoten van de voordelen, welke de aanwezigheid van een jonge, zich sterk uitbreidende industrie biedt”.

Burgemeester Van Banning weet, dat hem in Geleen veel werk wacht, maar daarvoor is hij geenszins bevreesd. Ieder in Schaesberg en in Gennep weet dat hij een harde werker is. „Bovendien”, zegt burgemeester Van Banning, „vind ik in Geleen een zeer bewaarde gemeente-secretaris, de heer J. Gehlen, die het mij ongetwijfeld gemakkelijker zal maken na het aanvaarden mijner functie”.

Wat dit laatste betreft, zij medegedeeld, dat burgemeester Van Banning een burgemeester is, die zijn schone ambt als een dienende taak jegens de gemeenschap vervult. Hij staat open voor ieders redelijke wensen en verlangens. Daarbij is hij een man, die hantert zonder aansien des persoons, maar wiens democratische hart op de rechte plaats kopt. Hij is een katholiek van de daad, een burgemeester die leeft, zoals hij denkt. In hem krijgt Geleen een uitstekend burgemeester, een man met zeer vele gaven van geest en hart.

Eerste gelukkenen

De eerste, die burgemeester Van Banning van Geleen uit telefonisch gelukwensen met zijn benoeming was hoofdbedrijfsingenieur Bergstein van Staatsmijn Maurits. In de loop van de middag is het college van B. en W. van Geleen, in tegenwoordigheid van gemeente-secretaris Gehlen, reeds zijn opwachting komen maken ten huize van de burgemeester in Schaesberg. De eerste kennismaking was zeer hartelijk.

In Schaesberg zal burgemeester Van Banning nog éénmaal de gemeenteraad voorzitten. Dit zal gebeuren op 14 November, wanneer de ontwerp-begroting voor 1952 aan de orde komt. Daarna zal hij afscheid nemen.

Burgemeester Van Banning, die gehuwd is met een dochter van oud-burgemeester Van Oppen uit Maastricht, zag zijn huwelijk reeds gezegend met zes kinderen.

9 mrt. 1961

Gen. Ambtel. no. (nummer)	45571234	8
Ingekomen:		
Bevat:		4
Per:	1/3/61	cl

Binnenkort 10 jaar burgemeester van Mauritsstad Burgemeester mr. dr. van Banning van Geleen „vierde” 'n jubileum

GELEEN. — Burgemeester mr. dr. J. P. D. van Banning van Geleen herdacht woensdag in de intieme kring van zijn naaste medewerkers het feit, dat hij een kwart eeuw in overheidsdienst is en wel op gemeentelijk terrein. We willen toch melding maken van dit zilveren jubileum, te meer, daar mr. dr. J. van Banning binnenkort tevens tien jaar burgemeester van Geleen is. Onder zijn leiding voltrok zich in deze na-oorlogse periode in de Mauritsstad een belangrijke, dynamische uitbreiding. Hoewel de vele plannen, die gerealiseerd werden, tot stand zijn gekomen in nauwe samenwerking tussen B. en W., de raad en het deskundig ambtenaren-apparaat, dragen vele van deze plannen en initiatieven het persoonlijk stempel van deze thans bijna 55-jarige magistraat.

Hoewel hij Rotterdammer van geboorte is, werd Limburg voor mr. dr. van Banning een tweede vaderland. Zijn grote liefde voor dit gewest demonstreerde hij in zijn strijd voor het behoud van het streek-eigene, als bestuurslid van het Limburgs Landschap, als bestuurslid van de Werkgemeenschap Limburg, als voorvechter van het behoud van het dialect. Na zijn H.B.S.-opleiding in Rotterdam, ging hij aan de Utrechtse universiteit sociale geographie studeren. Nadat hij voor het doctoraal examen geslaagd was, ging hij rechtswetenschappen studeren. In 1949 promoveerde hij tot doctor in de rechtswetenschappen op het proefschrift „Gebiedsovergang en zijn gevolgen, getoetst aan de inlijving van Eupen-Malmedy”. Nog steeds is hij ere-senator van het Utrechtse studentenkorps.

Aanvankelijk leek het er op, dat mr. dr. J. van Banning een succesvolle loopbaan tegemoet ging als leraar. Diverse jaren is hij in het onderwijs werkzaam geweest, eerst als leraar aan de Thymstra-H.B.S. in Den Haag, later aan het St.-Bonifaciuslyceum in Utrecht, aan het Stedelijk gymnasium in Den Bosch en aan het R.-K. Gymnasium te Maastricht. Maar het gemeentelijk bestuur, de gemeentelijke huishouding bleek toch een grotere aantrekkingskracht op hem uit te oefenen.

IN 1938 BURGEMEESTER

Een kwart eeuw geleden kwam hij als volontair terecht op de gemeente-secretarie van Borgharen. Op 1 mei 1938 werd hij benoemd tot burgemeester van Gennep, waar hij zich in de moeilijke oorlogsjaren bijzonder verdienstelijk maakte door zijn houding tijdens de bezetting en door

zijn rijke initiatieven tot leniging van de nood onder de zo zwaar getroffen bevolking van Gennep. Op 1 februari 1947 werd mr. dr. J. van Banning benoemd tot burgemeester van Schaesberg.

Onder zijn stuwende leiding kwam in deze gemeente in de Oude Mijnstreek veel tot stand. Vele en belangrijke bouwplannen werden er verwezenlijkt. Met ingang van 16 november 1951 werd hij benoemd tot burgemeester van Geleen. Hij kwam toen aan het hoofd te staan van een belangrijke stad, welke het centrum werd van de Westelijke Mijnstreek. Tijdens zijn tienjarig bewind is er in Geleen enorm veel tot stand gebracht: nieuwe, grote en moderne woonwijken werden er gebouwd, grote en kapitale gebouwen werden er uit de grond gestampt: kerken, scholen, een belangrijk, modern winkelcentrum met grote warenhuizen enz. enz.

PRINCIPIEEL MAGISTRAAT

Burgemeester mr. dr. J. van Banning ontplooiëde zich vooral in Geleen als een kundig en principieel magistraat, die van zijn naaste medewerkers en ondergeschikten veel vergt en dit ook mag vergen, omdat hij zelf een hard en onvermoeibaar werker is. Zijn belangstelling voor de gemeentelijke en maatschappelijke problemen is veelzijdig en in de weinige vrije uren, die hij heeft, wijdt hij zich nog met hart en ziel aan de

Burgemeester mr. dr. J. van Banning, 25 jaar overheidsdienaar en 10 jaar burgemeester van Geleen.

studie van het staatsrecht en geschiedenis. Vele deskundige artikelen, in vaktijdschriften en andere organen, verschenen van zijn hand, alsmede diverse interessante studies. Naast zijn burgemeestersambt is hij bestuurslid of lid van vele instellingen, commissies en verenigingen en we mogen daarbij zeker niet vergeten zijn lidmaatschap van Provinciale Staten. We weten, dat we met deze summiere opsomming een onvolledig beeld schilderen van de persoon en figuur van deze burgemeester, die in het najaar tien jaar aan het hoofd zal staan van een dynamische stad, die de 30.000 inwoners gepasseerd is en als industrie en woonstad een belangrijke en heel aparte plaats inneemt tusschen de grote steden van Limburg.

Beschouwing Geleens burgemeester over: Koninklijke onderscheidingen

Koning Willem III was kwistig met een . . . Luxemburgse orde

GELEEN — Adel en ridderschap waren oorspronkelijk verwant, maar zijn reeds spoedig uiteen gegaan, naar het oude rijmpje: „Tot adel wordt men geboren, tot ridder uitverkoren”. Inderdaad berust adel op geboorterecht en is de opname in een ridderschap een kwestie van uitverkiezing. In de vroege middeleeuwen was de adel reeds erfelijk, maar moest men de ridderslag verdienen. Meer inhoud en meer uiterlijke sier verkregen deze instituten, toen men bij de kruistochten met de praal en pracht van het Oosten had kennis gemaakt en een synthese ontstond van de beoefening van de christelijke deugd en de heroïeke ridderslijkheid, die streed voor een ideaal en de zwakken beschermde.

dr. van Banning geeft beschouwing Bekend zijn geworden de ridderschappen uit de kruistochten, de Orde van St.-Jan met zijn aftakking in de Maltezer-orde, de Orde van de Tempeliers en de Duitse Orde. Waren deze oorspronkelijke ridderorden gericht op bovennationale idealen later werden deze instituten ook ingesteld met een beperkte regionale en nationale taak. De oudste hier te lande is waarschijnlijk de orde van St.-Jacobs Broederschap, door Floris V in 1729 gesticht.

In 1382 richtte Hertog Albrecht van Beleren, graaf van Holland en Henegouwen, de orde van St.-Antonius op.

Men moet zich in de middeleeuwse structuur indenken om het overeenkomstige patroon te ontdekken bij de ridderorden, de gilden.

De meest bekende ridderorde uit die tijd was die van het Gulden Vlies, gesticht in 1430 bij het 3e huwelijk van de prachtlievende Philips de Goede en de Infante van Portugal. Deze orde bestaat nog steeds, had aanvankelijk een internationaal karakter, werd in 1559 een Spaanse Orde en had in later tijd steeds een staatshoofd tot grootmeester. Ridderorden pasten niet in de Republiek der Nederlanden. De burgerschap moest van zo'n soort adellijke instelling weinig hebben. Men zou tot de tijd van het Koninkrijk Holland moeten wachten, eer Nederland weer een eigen ridderorde kende. Lodewijk Napoleon stelde de Orde van de Unie in.

MILITAIRE WILLEMSORDE

Het was in 1815 een van de eerste regeringsmaatregelen, toen Nederland werd verblijd met de instelling van de Militaire Willemsorde en de Nederlandse Leeuw.

De Militaire Willemsorde is steeds onze hoogste onderscheiding gebleven, verdeeld in 4 klassen, hoofdzakelijk bestemd voor militairen. Zij verschilt in menig opzicht van de andere koninklijke onderscheidingstekens. De 4 klassen zijn niet gebonden aan bepaalde rangen of standen; de uitreiking gaat met groot ceremonieel gepaard en geschiedt in de regel door een lid van het Kon. Huis; de leden hebben nog een Kapittel, een bestuur. De kernspreuk is „Moed, beleid en trouw”. Slechts een zeer uitgelezen, kleine schare wordt met deze onderscheiding begiftigd.

Voor verdienstelijke mensen, die niet een zo hoge waardering genieten, bestaan de onderscheidingen van „belangrijke krijgsbedrijven” in de verzetsstrijd de Bronzen Leeuw, 't Bronzen Kruis e.d., terwijl de militairen voorts een onderscheidingsteken voor trouwe dienst kennen. De Nederlandse Leeuw onder de zin-

GELEEN — Tijdens de plechtige bijeenkomst op Koningsinverjaardag in de raadzaal van Geleen heeft burgemeester, mr. dr. J.P.D. van Banning in zijn traditionele feestrede weer een beschouwing gewijd aan de ceremonieel en traditionele waarden van een der koninklijke attributen, die bijdragen tot de stijl van het koningschap. Ditmaal koos hij tot onderwerp de koninklijke onderscheiding, de ridderorden. In beknopte vorm geven we hiernaast deze interessante beschouwing weer.

zichte van het vorstelijk huis de instelling van zogenaamde Huisorden (1858 de Gouden Leeuw van Nassau en 1905 de Huisorde van Oranje) in een persoonlijke behoefte voorzien.

ORDE ORANJE NASSAU

Na de afscheiding van Luxemburg en de meer gestabiliseerde regeringsvorm werd in 1892 de Orde van Oranje Nassau ingesteld, welke het adagium van de Vader des Vaderlands „Je Maintiendrai” („Ik zal handhaven of „Ik dien”) voert en wordt toegekend voor verdiensten aan de Koning(in), de staat of de maatschappij bewezen. Deze laatste nadrukkelijke vermelding verklaart de ruime toepassing. In de officiële toelichting van de

wet is niet alleen sprake van vaderlandsliefde, maar van burgerplicht en plichtsvervulling.

Ieder departement krijgt een soort rantsoen, dat voor ruim een-derde onder de ambtenaren en voor tweederde onder de tot dat departement behorende sectoren van het maatschappelijk leven wordt verdeeld.

Via Commissaris der Koningin en burgemeesters worden in het bijzonder voor Koninginnedag adviezen ingewonnen over voorstellen, die van vele zijden (ambtelijke instanties, bedrijfsleven, verenigingen) worden gedaan en het behoeft wel geen betoog, hoe lastig of het afwegen van de vaak moeilijk vergelijkbare verdiensten is.

Uitgaande van de gedachte, dat een verschil in maatschappelijke positie verschil in verantwoordelijkheid betekent, zijn er veel rangen in de koninklijke onderscheidingen tot stand gekomen, die een bepaalde rangorde hebben doen ontstaan, te beginnen met Militaire Willemsorde, Grootkruis van de Nederlandse Leeuw, Grootkruis Oranje Nassau, Commandeur Nederlandse Leeuw, Grootofficier Oranje Nassau, Commandeur Oranje Nassau, Ridder Nederlandse Leeuw, Officier Oranje Nassau Ridder Oranje Nassau, Broeder Nederlandse Leeuw, gouden, zilveren en bronzen medaille Oranje Nassau.

KONINGIN WILHELMINA HAD 40 RIDDERORDEN

In de vertegenwoordiger wordt vaak de gerepresenteerde gemeenschap geëerd.

Staatshoofden kennen elkaar de hoogste onderscheidingen toe. Zo was H.M. koningin Wilhelmina een 40-tal ridderorden deelachtig geworden en een zekere lt.-generaal jhr. Verspijck (1909), adjudant van de koningin, zou er 25 hebben gehad.

Voor zover niet nadrukkelijk anders is bepaald, geschiedt de uitreiking door de burgemeesters. Omtrent de manier zijn bij ons geen regels gegeven. In Engeland is daarbij voorschrijf het ambtscostuum te dragen. Oorspronkelijk werden de decoraties door verscheidene juweliers gemaakt, wat tot onderlinge verschillen aanleiding gaf.

In de eerste helft onzer eeuw kreeg men alleen de benoeming, maar moest de decoratus zelf voor de versierselen zorgen, tenzij het medailles betrof. Sedert 1955 wordt van Regeringswege erin voorzien. Men kan zich afvragen, of de decoratie, een grote tegemoetkoming zijn aan de menselijke ijdelheid.

Daar tegenover moet worden gesteld, dat er geen mens ongevoelig is voor een zekere erkenning in het maatschappelijk leven en dat het wel eens interessant is, te ervaren met hoeveel warme hartelijkheid voor bepaalde decoraties bij de betreffende instanties wordt gepleit. De netelige gevoeligheden, die bij herhaling tot uitting komen, doen het verlangen naar veel onderscheidingen niet groter worden.

Laten we ons voor ogen stellen, dat in het bijzonder de monarchale regeringsvorm het moeilijk kan stellen zonder uiterlijk vertoon en dat de onderscheidingen op de verjaardag van het Staatshoofd zeker bijdragen tot een decoratieve viering.

Mr. dr. J.P.D. van Banning.

De Nieuwe Limburger

3 mei 1961

Gena. Am. id. de ...
M.L. R.I.P.

Ingekomen: _____

D. l. e. _____

Y

W. J. D. v. B.

10
Hoofd van dynamische centrum-gemeente

Dr. J. P. D. van Banning is tien jaar burgemeester van Geleen

Bekwaam en stuwend leider

GELEEN, 15 november. — (Eigen red.) — Vandaag 16 november is het juist tien jaar geleden, dat mr. dr. J. P. D. van Banning werd benoemd tot burgemeester van Geleen. Al is het feit niet wereldschokkend, het geeft ons toch de gelegenheid even stil te staan bij deze markante figuur die het hoofd is van de 33.000 inwoners tellende centrumgemeente van de westelijke mijnstreek, waartoe Geleen, mede ook onder zijn stuwende en bekwame leiding is uitgegroeid.

Biografie

Mr. dr. J. P. D. van Banning werd op 1 april 1906 te Rotterdam geboren. In Utrecht studeerde hij rechten en sociale geografie. In dit laatste vak deed hij zijn doctoraal examen in het jaar 1934. In 1935 begon zijn loopbaan als volontair ter gemeentesecretarie in Borgharen, waar mr. Meyer, thans burgemeester van Elsloo, hem hielp zijn eerste stappen op het ambtelijk pad te zetten. Een jaar later werd hij benoemd tot leraar in de geschiedenis van het katholiek gymnasium te Maastricht. Op 1 mei 1938 volgde zijn benoeming tot burgemeester van Gennep. Kort nadien legde dr. van Banning het candidaatsexamen rechten af en een jaar of wat later verwierf hij de meesters titel. Op 19 januari 1949 promoveerde hij te Utrecht op het proefschrift „Gebiedsovergang en zijn gevolgen, getoetst aan Eupen”. Hij was toen inmiddels al benoemd tot burgemeester van Schaesberg. Daar kwam hij namelijk op 1 februari '47. Op 16 november 1951 werd hij dus benoemd tot burgemeester te Geleen, waar hij voor de opgave werd gesteld 'n groot magistraat als wijlen burgemeester Damen op te volgen.

Geleen begon toen juist aan zijn na-oorlogse ontwikkeling en dr. van Banning heeft hieraan op uiterst bekwame wijze leiding gegeven. Het nieuwe centrumplan werd verwezenlijkt, er verrezen nieuwe moderne buitenwijken, handel en verkeer gingen bloeien door het aantrekken van warenhuizen en de uitgroei van de middenstand en op het gebied van het onderwijs kreeg Geleen de best mogelijke voorzieningen. Zeer veel aandacht geeft dr. van Banning aan de politie, waarvan hij het hoofd is en hij werkt een goede verstandhouding tussen politie en burgerij in de hand.

Alle facetten van het gemeenschapleven hebben zijn aandacht. Hij ontvangt als 't nodig hare majesteit de koningin maar reist even opgewekt naar Lindenheuvel om daar jaarlijkse de konijmententoonstelling te openen.

STUWER VAN CULTURELE LEVEN

Het culturele leven vindt in dr. van Banning een vooruitstrevend beschermer. Hij is zelf een groot liefhebber en kenner van muziek, het toneel boeit hem en met de films heeft hij zelfs actieve bemoeienis. Voor de jeugd is hij een burgemeester, die begrip heeft voor de behoeften en noden hetgeen tot uitdrukking is gebracht

in een vergaande subsidiëring en in het bewerkstelligen van sport- en speelterreinen. Dr. van Banning gaat de gemeenschap voor in burgerzin, een deugd, welke hij bij voorkomende gelegenheden zo graag aanprijst. Dit alles doet dr. van Banning in een eigen stijl, democratisch in hart en nieren, maar onverbiddelijk waar men met recht en wet in botsing komt. Van het ambtenarenkorps vergt hij zeer veel. Dat kan hij doen omdat hij ook enorm veel van zichzelf vergt. Met grote takt blijft hij steeds meester van de situatie tijdens de raadsvergaderingen. Dr. van Banning is een groot voorstander van intergemeentelijke samenwerking. Kort na zijn komst in Geleen ruimde hij eventuele bestaande tegenstellingen tussen gemeenten onderling op, waardoor hij de baan voor deze samenwerking vrij maakte.

Zijn belangstelling reikt verder dan de gemeente Geleen. Als lid van de Provinciale Staten behartigt hij mede de belangen van heel Limburg. Dat doet hij ook op andere manieren, bijvoorbeeld als voorzitter van de intercommunale bouw-fonds voor Zuid-Limburg en in verscheidene andere functies.

Zijn belangstelling voor de wetenschap leeft hij uit in zijn schaarse vrije uren.

VRUCHTBAAR PUBLICIST

Als publicist heeft hij naam verworven, speciaal op het terrein van de politie en verder op het gebied van historie en staatkunde. Voor leerlingen van middelbare scholen verscheen van zijn hand een boekje getiteld: „Karel Gijsbert Karel van Hogendorp”. Befaamd zijn inmiddels geworden zijn jaarlijkse korte verhandelingen over facetten van het koninklijk huis. Het ware te wensen, dat deze nog eens in boekvorm voor iedereen bereikbaar zouden worden gemaakt.

Limburgsch Dagblad

16 nov 1961

Hartelijke hulde in raad

Dr. J. v. Banning

25 j. burgemeester

GELEEN — Op 1 mei jl. was de burgemeester dr. J. P. D. van Banning van Geleen 25 jaar burgemeester. Wegens familie-omstandigheden had de zilveren burgemeester dit jubileum in alle stilte voorbij laten gaan. Doch maandagavond heeft Geleens burgemeester zich toch aan een bescheiden maar hartelijke huldiging door de gemeenteraad moeten onderwerpen na de openbare raadsvergadering. Zijn echtgenote, mevrouw Van Banning-Van Oppen kreeg voor deze gelegenheid een ereplaats naast haar man en werd op bijzondere wijze in deze huldiging betrokken.

Gelukwensen namens wethouders en raadsleden werden aangeboden door loco-burgemeester K. van Hinsberg, die uitvoerig bij de vele verdiensten van burgemeester dr. Van Banning bleef stilstaan. Hij memoreerde dat de jubilaris van 1 mei 1938 tot en met 31 januari 1947 burgemeester is geweest van Gennep en van 1 februari 1947 tot en met 15 november 1951 burgemeester van de gemeente Schaesberg. Vanaf 16 november 1951 is hij burgemeester van Geleen.

„Als jong burgemeester hebt U de gemeente Gennep op waardige wijze bestuurd en in de moeilijke oorlogsjaren de volheid van de bestuursmacht in die gemeente uitgeoefend“, aldus de heer Van Hinsberg. „U hebt uw vaderlandsliefde en trouw getoond op een wijze en met een plichtsbetrachting dat de inwoners in meest noordelijke gemeenten van Limburg U nog tot op de dag van heden dankbaarheid en erkentelijkheid betonen. Daarna hebt U ruim vier jaren in de mijn gemeente in de oostelijke Mijnstreek op voorbeeldige wijze mede bestuurd. Wat U sinds 16 november 1951 in Geleen bent geweest, behoeft ik niet uitvoerig te releveren“.

INITIATIEVEN

De loco-burgemeester bleef stilstaan bij de vraag waarom de burgemeester zijn langste tijd in Geleen heeft doorgebracht. „Wij vermoeden dat het medebesturen van deze grotere gemeente meer fascinerend voor U is geweest. Wij zijn daarover verheugd. U hebt onze groeiende gemeente mede groot gemaakt. U nam initiatieven en steunde initiatieven om van Geleen een gemeenschap te maken waarin het goed en aangenaam leven is“.

Naast een uitstekend principieel en objectief leider van het college van b. en w. en de gemeenteraad, behar-

tigde hij de belangen van de ingezetenen zo waardig mogelijk. Dr. Van Banning deed meer. Hij was steeds een voorstander en voorvechter van de zo hoog te waarden zelfstandigheid van de lagere publiekrechtelijke lichamen, speciaal van de gemeenten. Hij bevorderde de goede burgerschapszin. Zelfs de bovengemeentelijke, de gewestelijke, lands- en zelfs internationale belangen wekten zijn activiteiten op. Hij bevorderde de internationale verhoudingen door internationale contacten waardoor voor de gemeente Geleen goodwill gekweekt werd.

MAGISTRAAL

„U hebt steeds uw beste krachten gegeven voor de belangen dezer gemeente. U hebt U magistraal gekweten van uw voorzitterschap van de raad. U was steeds de burgervader“. Loco-burgemeester van Hinsberg besloot met de wens dat Geleen nog vele jaren van de capaciteiten en krachten van dr. van Banning mag profiteren.

Hierna betrok hij mevrouw van Banning in de hulde. Zij heeft steeds haar man bijgestaan in de vervulling van zijn ambt. Als burgemeesters vrouw nam zij zelf vele malen initiatieven en bij internationale contacten trad zij meermalen als tolk op. Als cadeau van de raad bood de heer van Hinsberg de zilveren burgemeester bijzettafeltjes aan, terwijl het raadslid mevrouw Silvertand-Fliek mevrouw van Banning bloemen aanbod.

POLITIEZAKEN

„Wij zijn vooral getroffen door uw dynamische persoonlijkheid en door uw werklust. Weinigen kunnen uw tempo bijhouden“, aldus de heer H. Timmermans, voorzitter van de KVP-fractie. Het burgemeestersambt van Geleen is meer dan een dagtaak, en toch vindt de burgemeester de tijd om zich aan andere zaken te wijden. Zo memoreerde de heer Timmermans de grote deskundigheid van dr. van Banning wat politiezaken betreft. Hij wees op het werk van dr. van Banning als lid van Provinciale Staten, als lid van het Dagelijks Bestuur van de Kring Zuid-Limburg van de B.B., als voorzitter van de burgemeesterskring Westelijke Mijnstreek als rijksgecommitteerde bij de examens van de middelbare scholen, als bestuurslid van de vereniging Ons Limburg en als erelid van VELDEKE. Bovendien is dr. van Banning een veelgevraagde spreker op KVP-vergaderingen. „Uw politieke gezindheid bellette U niet U bij de raadsvergaderingen boven de partijen te stellen. Wij hopen dat U uw ambtsperiode in Geleen nog vele jaren zult verlengen“.

GELUKKIG MENS

Ook de andere fractievoorzitters de heren Reijnders, Rooijmans, mevrouw Woortman en de heer Hagedoorn spraken woorden van hulde en dank aan het adres van de zilveren burge-

Handwritten notes and a stamp in the top right corner. The stamp is rectangular and contains some illegible text. There are handwritten numbers '4' and '2' and a signature-like mark.

Burgemeester van Geleen klimt (opnieuw) in de pen

Boekwerk over huwelijk van Prinses Margriet

(Van onze verslaggever)

GELEEN. — Nauwelijks is zijn boek „Het Huwelijk van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Irene” verschenen, of Geleens burgemeester mr. dr. J. P. D. van Banning is bezig met het schrijven van een boek over het huwelijk van H.K.H. Prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven. Het boek zal eveneens worden uitgegeven door de Europese Bibliotheek te Zaltbommel in een exclusieve uitgave van 1000 exemplaren. Het wordt evenals het boek over het huwelijk van Prinses Irene een prijzig boekwerk, dat alleen verkrijgbaar is bij intekening. Het boek zal worden verlucht met foto's van de huwelijksplechtigheid. „Het ligt in de bedoeling dit boek 2 à 3 weken na het huwelijk van Prinses Margriet uit te geven”, zo vernemen wij van de uitgever.

„In Zuiden werd anti-papisme gevoeld rond huwelijk Irene”

Geleens burgemeester is thans tijdens een korte buitenlandse vakantie o.m. bezig met de bestudering van de genealogie van familie van Vollenhoven. Naast genealogische beschouwingen rond dit huwelijk van prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven, zal hij o.m. ook de staatsrechtelijke kant van dit huwelijk belichten. Het boek zal verder worden aangevuld met stamreeksen en genealogische tabellen. Als oud-geschiedenisleraar heeft dr.

J. P. D. van Banning nog steeds een zeer grote belangstelling voor de geschiedenis van het Oranjestad en alles, wat met het vorstenhuis te maken heeft. Hij wijdde hieraan vele publicaties en schreef o.m. in 1937 ook een boek naar aanleiding van het huwelijk van prinses Juliana met prins Bernhard.

● Huwelijk van Irene

In het voorwoord van zijn thans verschenen boek over het huwelijk van prinses Irene, schrijft Geleens burgemeester, dat met dit boek „oorspronkelijk was beoogd een eerbiedige hulde bij gelegenheid van het eerste huwelijk in deze generatie in ons dierbaar vorstenhuis. Rond deze echtvereniging zijn zoveel politieke moeilijkheden gerezen, dat het als gelegenheidsschrift niet meer paste”. Maar de verzamelde genealogisch-historische en staatsrechtelijke gegevens verloren daardoor niet hun waarde. Integendeel, vooral voor liefhebbers van historie, staatsrecht en genealogie is het een interessant boekwerk geworden, waarin dr. van Banning op wens van prinses Irene de naam Hugo Carlos heeft aangehouden.

Terloops maakt de schrijver in zijn boek melding van de felle reacties, die bij het huwelijk van prinses Irene zijn gewest. „Hoe men ook oordeelde, uit

Mr. dr. J. P. VAN BANNING

alles bleek andermaal, hoe het overgrote deel der onderdanen meeleeft met het wel en wee in ons vorstenhuis. „De huwelijken onzer prinsessen zijn een preciaire zaak. Al hetgeen voor de gewone burger privacy is, wat zich goeddeels afspeelt binnen de beslotenheid van de huiselijke kring, is voor ons vorstenhuis en ons volk een publieke zaak, waarover ieder zijn gevoels doet blijken. Wij zijn bijna gewend geraakt aan de gedachte, dat het bestaan van ons Oranjestad aan het leven van enkelen is gebonden. Na de grondwetswijziging van 1922 en vóór het huwelijk van onze huidige koningin, was de toekomst der dynastie aan één persoon gekoppeld. Nu leek het met vier prinsessen verzekerd. Toch moeten we zuinig zijn”, aldus dr. van Banning.

● Anti-papisme

Geleens burgemeester constateert ook, dat er over het niet indienen van een wetsontwerp tot huwelijks toestemming onder het volk niet die grote eensgezindheid geweest is als in het parlement. Voornamelijk in het Zuiden waren kringen, die hier een zeker anti-papisme als onderstroming voelden. Nederland had toch Franco's bewind erkend als wettige regering en deze liet het Carlisme toe. Dr. van Banning maakt melding van het feit, dat in het Zuiden bij het huwelijk verscheidene gemeentebesturen hebben gevraagd. Hij schrijft dan: „Ik waag te stellen, dat bijv. een R.K. collaterale tak van ons Koninklijk Huis in het Zuiden op een dier charmante Limburgse kastelen als een zeer welkome binding van dat volksdeel speciaal in het representatieve vlak gaarne zou zijn gericht!” „Met het Romeinse huwelijk van 29 april 1964 is een familietragedie tot consolidatie gekomen. Nederland ver-

Des Koninkrijks Limburg

27 MAART 1965

Administrative stamp with fields for 'Ingehuwen', 'Buiteland', and 'Plaats'. Includes a signature and handwritten numbers '4' and 'e'.

Burgemeester van Geleen neemt waar in Spaubeek

(Van onze verslaggever)

SPAUBEEK/GELEEN, 30 jan. — Sedert gisteren is burgemeester dr. mr. J. P. D. van Banning (63) van Geleen voor onbepaalde tijd tevens belast met de waarneming van het burgemeestersambt voor de gemeente Spaubeek. De commissaris van de koningin in Limburg, dr. mr. Ch. van Rooy heeft hiertoe besloten omdat de huidige burgemeester van Spaubeek de heer W. H. C. Prick gedurende langere tijd met ziekteverlof afwezig zal zijn.

Dit bericht werd gisteren namens het kabinet van de gouverneur van Limburg aan de pers verstrekt. De laatste maal dat burgemeester Prick zaken afdeed op het gemeentehuis van Spaubeek was eergisteren.

C. WULTERKENS
....Loco en prins...

De heer C. Wulterkens, die bij afwezigheid van de heer Prick als loco-burgemeester van Spaubeek fungeert, kon gisteren niet verklaren waarom men niet hem voor tijdelijke waarneming van de functie heeft gevraagd. Wulterkens, in deze dagen prins carnaval van Spaubeek: „Ik vernam de benoeming van de heer Van Banning vanmiddag om half twaalf. Om half vier moesten mijn collega en ik op het gemeentehuis zijn voor een eerste kennismaking met de heer Van Banning. Dat de heer Prick met ziekteverlof is, zal wel zijn redenen hebben”. De heer Wulterkens, evenals zijn collega-wethouder Bouwens, wisten op dit onderwerp niet nader in te gaan.

• Kiezen getrokken

Bouwens zei wel nog dit: „Ik heb dag-in, dag-uit met Prick gewerkt. Ik wens niks te zeggen of ja, toch wel. Een tijdje geleden heeft Prick al zijn kiezen laten trekken. Het kan best zijn dat hij daar overspannen van is. Zoiets is immers geen peuleschilletje”. De afwikkeling rond de tijdelijke benoeming van de heer Van Banning als

burgemeester van Spaubeek geschiedde bijzonder snel. Gisterochtend na een telefoontje kort tevoren door de gouverneur, werd Geleens burgemeester in Maastricht in zijn nieuwe functie beëdigd. Dat was om tien uur. Twee uur later vernamen de wethouders van Spaubeek dit nieuws. Om half vier begaf de heer Van Banning zich vanuit Geleen in zijn wagen naar Spaubeek. In het gemeentehuis maakte hij kennis met de wethouders Wulterkens en Bouwens en loco-secretaresse juffrouw Soons. Volgende week maandag zal de heer Van Banning voor het eerst kennis maken met de raadsleden van Spaubeek.

• Verrassing

Gisteravond om vijf uur gaf de heer v. Banning in het gemeentehuis van Geleen voor de pers een korte uiteenzetting over zijn tijdelijke benoeming. „Het was een complete verrassing voor mij. Burgemeester Prick heeft aan de gouverneur laten weten dat hij ziekteverlof nodig heeft. Hoe lang is niet bekend. De dokter van Prick heeft gezegd dat hij rust nodig heeft en beslist niet meer gestoord mag worden. Het tijdelijk terugtrekken van de heer Prick heeft niets te maken met administratieve moeilijkheden of malversaties. Niet kan worden ontkend dat de burgemeester van Spaubeek door allerhande toestanden van de laatste tijd onder spanningen heeft geleefd. Dat schijnt hem te hebben aangegrepen”. De heer Van Banning stelt zich voor dat hij dagelijks ook in Spaubeek de lopende zaken afdoet. „Voor mij betekent het natuurlijk een dubbele belasting van mijn werkzaamheden. Ach, maar wat zou dat. Ik ben eerder al burgemeester van kleinere gemeenten geweest: Gennep 1938) en Schaesberg (47). Pas in 1951 ging ik naar Geleen, een grotere gemeente”. Desgevraagd deelde de heer v. Banning mee dat hij er geen enkel bezwaar tegen heeft dat de Spaubeekse raad, evenals in het verleden, tijdens vergaderingen dialect spreekt. „Ook al ben ik Rotterdammer, het Limburgs versta ik wel”.

15

Gem. Archief en Museum HEERLEN	
Ingekomen: _____	
4/23	
Par. _____	41

Limburgsch Dagblad

30 JAN. 1970

Burgemeester dr. mr. J. P. D. van Banning, gistermiddag gefotografeerd, toen hij in het gemeentehuis van Spaubeek voor de eerste maal kennis kwam maken.

Handwritten red mark, possibly initials or a signature.

Moeilijkheden werden hem te groot

BURGEMEESTER PRICK
.....overspannen.....

Burgemeester Spaubeek (onver-) met ziekteverlof (wacht)

SPAUBEK — Als een donderslag bij heldere hemel werd donderdagnogren bekend, dat burgemeester Willem Hugo Cornelis Prick (52) van Spaubeek het burgemeestersambt voorlopig wegens overspannenheid heeft moeten neerleggen. Als tweede verrassing liet de gouverneur donderdagnogren bekendmaken, dat burgemeester mr. dr. J. P. D. van Banning van Geleen zich bereid heeft verklaard het burgemeestersambt in Spaubeek waar te nemen.

Terwijl de wethouders en raadsleden nog van niets wisten vond in het Provinciehuis in Maastricht donderdagnogren de beëdiging van mr. dr. J. van Banning plaats als waarnemend burgemeester van het 3.000 zielen tellende Spaubeek.

De Nieuwe Limburger

30 JAN. 1970

Gam. Archief en Museum HEERLEN	
Ingekomen: _____	17
	4 / 23
Par.: _____	41

30 jan. 1970

Waarnemer dr. van Banning reeds beëdigd, wethouders wisten nog van niets

Deze verrassende ontwikkeling was een gevolg van het feit, dat burgemeester Prick op medisch advies met onmiddellijke ingang ziekteverlof moest vragen. Aangenomen kan worden dat de moeilijkheden, die sedert geruime tijd in de gemeente Spaubeek bestaan, hem te machtig zijn geworden. Reeds enige tijd geleden had de heer Prick laten weten, dat de spanningen van het ambt hem te groot werden. Vandaar dan ook, dat de situatie in de gemeente Spaubeek reeds enige tijd onderwerp van bespreking in het college van GS uitmaakte.

Geen herstel op korte termijn

De persoonlijke moeilijkheden van de heer Prick zijn, zoals ook in de officiële mededeling van het provinciaal bestuur wordt duidelijk gemaakt, van dien aard, dat niet op een herstel op korte termijn kan gerekend worden. Veeleer moet rekening worden gehouden met de waarschijnlijkheid, dat de burgemeester zijn ambt definitief zal moeten neerleggen.

Gouverneur dr. mr. Ch. van Rooy heeft, zoals gebruikelijk is bij tijdelijke waarneming van het burgemeesterschap — recentelijk nog bij de benoeming van waarnemend burgemeester H. Sieben te Voerendaal — als voorzitter van GS de leden van het college gekend in de waarneming van het burgemeesterschap te Spaubeek. Het college was eenstemmig van mening, dat burgemeester dr. J. van Banning daarvoor inderdaad de meest geschikte figuur was vanwege zijn bijzondere bestuurlijke bekwaamheden en ervaring. Met name zal hij op korte termijn weer orde op zaken moeten stellen met betrekking o.a. tot de gemeentelijke administratie in Spaubeek, waar min of meer chaotische toestanden zijn ontstaan.

Duidelijk is geworden dat burgemeester Prick vele moeilijkheden waarmee hij geconfronteerd werd, geestelijk niet aankon en waardoor hij in ernstige mate overspannen is geraakt.

Donderdagmiddag om half vier bracht de heer Van Banning een eerste officieel bezoek aan Spaubeek en werd daar ontvangen door locoburgemeester Coen Wulterkens, wethouder Wiel Bouwen en waarnemend gemeentesecretaresse mej. A. Soons. Tijdens dit gesprek ten gemeentehui-

ze werd afgesproken, dat de raadsleden de waarnemend burgemeester maandag a.s. zullen begroeten

Grote deining

Het ziekteverlof van de heer Prick heeft in Spaubeek grote deining veroorzaakt. Ten gemeentehuize wist men woensdag wel, dat de heer Prick enige tijd niet zou komen. Locoburgemeester Coen Wulterkens: „Ik vond er een briefje van de burgemeester met ongeveer de volgende inhoud: „In overleg met mijn huisarts ga ik voor onbepaalde tijd met ziekteverlof. De gouverneur is van een en ander uitvoerig op de hoogte gesteld.”

Ook Coen Wulterkens is donderdagmorgen bij het vernemen van de mutatie bijna van zijn stoel gevallen: „Niemand, ook ik niet, wist iets van het besluit van de gouverneur af. Ons is niks gezegd. Wethouder Bouwens noemde het tegenover mij „een slag in het gezicht”. Ik heb de raadsleden nog opgebeld om te voorkomen, dat zij het nieuws in de krant zouden moeten lezen. Vooral de snelle beëdiging van de waarnemend burgemeester vind ik een vreemde zaak”.

„Volstrekte rust”

Burgemeester Van Banning („Ik weet betrekkelijk weinig van Spaubeek af”) verklaarde, dat een dergelijke snelle benoeming van een waarnemend burgemeester wel vaker heeft plaatsgevonden in kleine gemeenten. Met het waarnemersbijtje heeft hij overigens al eerder gehakt en wel toen hij burgemeester van Gennep was. Over de duur van het ziekteverlof van de heer Prick was hij optimistisch doch voorzichtig: „Toen ik waarnemend burgemeester werd van Ottersum zou het ook voor korte tijd zijn. Het werden echter twee jaar”.

Burgemeester Van Banning heeft vergeefs geprobeerd contact met de heer Prick te krijgen.

Toen onze redactie de heer Prick telefonisch trachtte te bereiken deelde zijn zoon mee, dat de huisarts volstrekte rust had voorgeschreven en dat er geen sprake van een gesprek kon zijn.

Gissingen

De snelheid waarmee een en ander in zijn werk is gegaan was voor de inwoners van Spaubeek aanleiding tot allerlei gissingen. Burgemeester Prick zou met zachte dwang op ziekteverlof zijn gestuurd; Het ziekteverlof zou duren tot de herindeling achter de rug is, waarbij Spaubeek een onderdeel van Geleen wordt. Als oorzaken van het ziekteverlof worden in Spaubeek genoemd de vragen van PSP-senator Van Wijk aan de minister van Binnenlandse Zaken over het „wanbeleid in Spaubeek”. Het bezoek van de raadsleden Wulterkens, Baggen, Cerfontaine en Houben aan de gouverneur en de GS-leden Lebers, Horsman en Van der Woude; de reeds vele jaren slepende strijd met dr. ir. J. v.d. Laar over de aanleg van het voetbalveld; de moeilijkheden, die zich in de spaarzame vergaderingen van de gemeenteraad voordeden over de slechte conditie van de Dorpsstraat en de aanstelling van een nieuwe kantonnier.

Geen achtergronden

Burgemeester Van Banning over deze gissingen: „Uit de gesprekken, die ik met de gouverneur heb gehad heb ik de stellige indruk, dat geen bestuurlijke of administratieve achtergronden een rol spelen. Ik geloof, dat de heer Prick inderdaad plotseling overspannen is geworden. Dat blijkt ook uit het feit, dat hij niet op de streekraadsvergadering van dinsdag jl. verscheen, die hij zoals hij toch had aangekondigd, zou bezoeken. Overigens was het verzoek van de gouverneur ook voor mij een volslagen verrassing, aldus de heer Van Banning, die in zijn benoeming een aanzienlijke taakverzwaring ziet.

Burgemeester W. H. C. Prick werd per 16 augustus 1962 benoemd tot burgemeester van Spaubeek. Hij werd op 18 december 1917 geboren in Vaals. Na zijn studies aan de r.k. hbs in Maastricht studeerde hij gemeente-administratie en hiervoor slaagde hij in 1940. Tot 1 januari 1953 was de heer Prick werkzaam als secretaris-ambtenaar in de gemeente Mheer. Met ingang van genoemde datum werd hij benoemd tot burgemeester van Itteren, welke functie hij bleef uitoefenen tot zijn benoeming in Spaubeek.

W.H.C.

De kennismaking van dr. Van Banning, waarnemend-burgemeester, met de Spaubeekse gemeenteraad. Van links naar rechts: wethouder (loco-burgemeester) Wulterkens, raadslid Douven, wethouder Bouwens (staand) tijdens zijn emotionele speech, achter hem nog juist zichtbaar raadslid Meens en dr. Van Banning.

Dr. Van Banning tot raad Spaubeek: "Verwacht van mij geen wonderen"

SPAUBEK, 3 febr. — Burgemeester dr. mr. J. van Banning van Geleen, die benoemd werd tot waarnemend-burgemeester van Spaubeek omdat de heer Prick voor langere tijd ziekteverlof aanvroeg, heeft zich gisteravond voorgesteld aan de wethouders, raadsleden en waarnemend-gemeentesecretaresse mejuffrouw Soons van Spaubeek. In het gemeentehuis van Spaubeek waar deze officiële voorstelling in de burgemeesterskamer plaats had, werden voor die gelegenheid koffie, sigaren en sigaretten rondgedeeld.

Loco-burgemeester en prins carnaval van Spaubeek, wethouder C. Wulterkens verwelkomde de heer Van Banning. „Ik hoop dat u zich bij ons zult thuisvoelen. Wij hebben het volste vertrouwen in u”, aldus de heer Wulterkens.

Ook wethouder W. Bouwens hield een speech. „Er worden hier geen fouten gemaakt”, aldus begon de heer Bouwens in een nogal emotioneel betoog. „U moet er rekening mee houden, meneer Van Banning, dat er voor u in de komende tijd heel wat problemen op tafel komen. Als wethouder van openbare werken kan ik u verzekeren dat ik er bijvoorbeeld heel wat heb. We moeten maar eens samen door het dorp gaan wandelen, meneer Van Banning.

In tranen

Mijmerend over de prettige periode waarin hij met burgemeester Prick samenwerkte, barstte de heer Bouwens in tranen uit. „Met uw voorganger heb ik dagelijks samengewerkt. Ik vind het erg wat hem nu is overkomen. Het is een slag voor hem in het gezicht. Ik kan niet alles zeggen, meneer Van Banning. Een wethouder moet op z'n tijd ook kunnen zwijgen. Ondanks alles hoop ik echter dat het gezellig wordt en dat we prettig zullen samenwerken.”

De heer Van Banning trachtte vervolgens de door wethouder Bouwens in het dialect gehouden speech, eveneens in het Limburgs te beantwoorden. Hij zei: „Ik hoop dat ik met u allen in de komende tijd gemoedelijk zal samenwerken. Enkelen van u kende ik reeds. Wat mijn aanwezigheid in Spaubeek echter betreft wil ik nadrukkelijk stellen: verwacht van mij geen wonderen. Ik zal trachten alles zo veel mogelijk tot ieders tevredenheid te doen.” Hierna sprak de heer Van Banning nog met elk der zeven raadsleden afzonderlijk.

LIMBURGS DAGBLAD

3 - FEB. 1970

Gem. Archief en Museum HEERLEN	
Ingekomen:	4
Par.:	#

AFSCHEID VAN BURGERSVADER

Mr. dr. Van Banning overladen met geschenken

* Op het bordes van het gemeentehuis nam burgemeester Van Banning een ovatie in ontvangst van honderden kinderen

GELEN — Overladen met geschenken — waaronder het ereburgerschap van Geleen — en uitgeluid met een urenlange lofzang op zijn persoon en verdiensten, is burgemeester mr. dr. J. P. D. van Banning gisteren met pensioen gegaan. Hij deed dat met stijl en kleur in een afscheidsrede, die tijdens de buitengewone raadsvergadering indruk maakte op de vele gasten en autoriteiten uit binnen- en buitenland.

5 SEP. 1973

Gem. Archief en Museum
HEERLEN

Ingekomen: _____

4 | 23

Pan: *M**H*

„Burgemeester ook elders kansen geven”

(Eigen nieuwsdienst)

GELEEN — „Als door de benoeming van — zoals hij ze noemt — „newcomers” tot burgemeester de kansen voor andere burgemeesters verminderen, dan moeten deze lasten ook elders kansen kunnen krijgen”. Deze stelling poneert Geleens oud-burgemeester mr. dr. J. P. D. van Banning in het bij Vuga Boekerij verschenen boek „Zes burgemeesters van één lichting”.

Dr. Van Banning denkt daarbij bijvoorbeeld aan de benoeming tot kantonrechter, voorzitter van een Raad van Arbeid of Waterschap of in de buitenlandse diensten, „waar overeenkomstige eigenschappen van pas komen”. Dr. Van Banning vindt het niet juist, dat een groot aantal burgemeesters in ons land lid is van een ambtenarenorganisatie. „Nu kan men wel stellen, dat sommigen levens gemeentesecretaris en als zodanig ambtenaar zijn en dat anderen tevoren gemeenteamtenaar waren en uit een zekere piëteit niet hebben bedankt, persoonlijk acht ik deze houding onjuist. De burgemeester representeert de werkgever en behoort met zijn wethouders aan de andere kant van de tafel te zitten.”

De Geleense oud-burgemeester vindt het van belang, dat eenmaal benoemde burgemeester gelegenheid krijgt tot een bredere oriëntering, bij meer ervaren ambtgenoten. Elders in zijn bijdrage stelt hij de vraag, of aan een burgemeester geen bekwaamheidseisen zouden kunnen worden gesteld? „Waarom wel voor de middenstand? De eisen zouden niet specifiek juridische vak-kennis behoeven in te houden”.

Politiek

De bestuurservaring en de ruime contacten met vele groeperingen van de maatschappij maken de burgemeester volgens dr. Van Banning ook bijzonder geschikt voor politieke functies. Dr. Van Banning: „Ik zie geen enkel bezwaar in de combinatie met 't lidmaatschap van de statengeneraal of provinciale staten mits men in eigen gemeente zich enige beperkingen oplegt om het voorzitterschap van de raad met waardigheid te vervullen. De decentralisatiedachte zal er wel bij varen!”

Dr. Van Banning vindt het niet juist als burgemeesters in eigen gemeente nevenfuncties vervullen, bijvoorbeeld in het bestuur van de woningvereniging, de wijkverpleging, een ziekenhuis e.d. „Men wordt daardoor partij bij eventuele moeilijkheden. Nog minder toelaatbaar vind ik commissariaten van N.V.'s of B.V.'s ter plaatse”.

Handhaven

Wat zal de taak zijn van de burgemeester nieuwe stijl? „Hij zal zich moeten handhaven als magistraat, die het ambtelijk apparaat net zo goed leiding geeft, als aan de raad, die decentralisatie weet te doen zegevieren over de ambtelijke deconcentratie. Steeds meer departementen vestigen

kantoren met buitendiensten in de provincies, wat principieel verdere verambtelijking en minder bestuurlijk overleg betekent. Daarmee wordt de zelfwerkzaamheid van de rechtsgenoten aangetast”.

★ Burgemeester van Banning

De burgemeester geniet een grote mate van onafhankelijkheid. Dr. van Banning: „Hij moet het bont maken om voor ontslag in aanmerking te komen. Dat zal dan eerder zijn wegens onwaardig gedrag, dan om beleidsvragen. Toen een burgemeester van Heerlen een uitnodiging van de Procureur-Generaal tot een gesprek in Den Bosch beantwoordde met een bericht van verhindering en de verwijzing naar zijn wekelijks spreekuur, werd hij wel met ontslag bedreigd, maar ook bij volharding in zijn houding legde de minister van binnenlandse zaken er zich bij neer!”

*Mr. Dr. Johan van Banning
Nederlander onder de Belgen*

„Langer slapen, veel wandelen en lezen”

Op tafel ligt de **Osservatore Romano**, een van de bladen die wekelijks naar het huis, zeg maar villa, van Mr. dr. **Johan van Banning** in het Belgische Rekem gestuurd worden. In de kasten die de vier wanden van de studeerkamer beklimmen staan boekwerken die studie- en interessesfeer van de bewoner aanduiden: geschiedenis en staatsrecht, reizen en natuur. Tot voor twee jaar edelachtbare in Geleen heeft **Johan van Banning** zich met echtgenote **Henriette** en bij gelegenheid met kinderen en kleinkinderen, teruggetrokken in een villapark langs de grens. Hij

woont in een internationaal buurtschap, bevolkt door Nederlanders, Fransen en Duitsers die om welke reden dan ook de Belgische grond als hun nieuwe vaderland gekozen hebben. Voor **Johan van Banning** was het de rust en de prachtige landelijke omgeving die hem naar Rekem lokten, hij blijft zijn Nederlandse nationaliteit behouden. Het Belgische nummerplaat van zijn Volvo heeft echter door een spelling van het lot de letters BNL gekregen, Benelux ofwel „Banning Limburg”. „Langer slapen, veel wandelen, veel tijd om te lezen en aan het ge-

zinsleven te besteden” verklaart **Johan van Banning** zijn huidige dagindeling. Reizen staat ook zo nu en dan op het programma. De winter bracht de van Bannings naar Mexico en Texas.

Het wel en wee van zijn vroegere gemeente **Geleen** wordt vanuit Rekem uit de verte gevolgd. Voor **Johan van Banning** was zijn pensionering als burgemeester, met een uitloper tijdens enkele jaren vervanging in **Spaubeek**, het definitieve einde van zijn officiële bezigheden. „Met mijn medewerkers had ik afgesproken dat ik me uit alle taken en functies zou terugtrekken. Ik heb ook categorisch geweigerd over mijn opvolger te praten. Je geeft de zaak uit handen en een ander gaat op zijn eigen manier verder. Maar als ik jarig ben staan er nogal eens mensen uit Geleen op de stoep. Dat is dan toch plezierig te merken dat ze aan je denken. Verder zit ik nog steeds in een Geleense bridgeclub.

In Rekem is **Johan van Banning** burger met de burgers. Toen hij zijn monumentale villa betrok heeft hij een grote cocktailparty gegeven voor zijn bureu. Bij die kennismaking ontdekte hij dat de bekende Belgische zangeres **Zwarte Lola** een paar villa's verder woont. Heeft Johan van Banning, terugkijkende op een ruim twintigjarige loopbaan in het buggemeestersvak, niet het gevoel dat hij zijn eerste liefde, een baan als geschiedenisleraar aan een gymnasium, ontrouw is geweest? „Ach, zegt hij lachend, „Het grote voorrecht van het leraarschap is dat je onnoemelijk veel vrij hebt. Het ambt van burgemeester trok me toch meer.

Het was geen moeilijk vak, wél tijdrovend”.

Lily Scheffer

• In een fijne villa in het Belgische Rekem vindt het ex-burgemeesters echtpaar van Banning tijd voor hobbie's: Johan leest, wandelt en zwemt, Henriette studeert, onderhoudt haar kruidenkwekerij en de tuin.

Numb Nieuwstad
No 100. C 1951

Drukbezochte afscheidsreceptie dr. van Banning

SCHAESBERG, 15 Nov. (Eig. corr.)
Donderdagavond hebben burgemeester mr. dr. van Banning en echtgenote op een zeer druk bezochte receptie in het gemeentehuis afscheid genomen van de bevolking van Schaesberg. Er werden verschillende bloemenmanden aangeboden. Het bestuur van het casino van staatsmijn Wilhelmina overhandigde bij neel geschenk, n.l. een „vaarsteek", welke door de chef-opzichters bij hun rondgang van alle plaatselijke verenigingen, hoofden van scholen en andere onderwijskrachten, het bestuur van de H. Hart v. Jezus-stichting, dat van de Oranjevereniging, een vertegenwoordiger van de woningvereniging „Schaesberg", kolonel Thijssen van de Kon. Marechaussee en vele anderen verschenen ter receptie.

ONVERGETELIJKE INCOMSTE VAN MAGISTRAAT

Geleen begroette enthousiast zijn nieuwe burgemeester

**Mr. dr. van Banning
kan op aller steun rekenen**

GELEEN, 24 Nov. (Eigen red.). — Geleen heeft Vrijdag zijn nieuwe burgemeester, mr. dr. J. F. D. van Banning een naar zijn eigen gefuigenis, onvergetelijke ontvangst bereid. Doch ook de burgerij van Geleen zal deze feestdag niet licht vergeten door de charme en hartelijkheid waarmee de nieuwe burgemeester, vergezeld van zijn echtgenote en kinderen, eenieder tegemoet trad en om de wijze en goede woorden, welke de nieuwe magistraat bij zijn installatie en later na het defile sprak. Een grote stoet was omstreeks half 3 uitgetrokken naar de grens der gemeente — eigenlijk was men al op het gebied van de gemeente Munstergeleen — waar een schone erepoort de eerste welkomstgroet tot de nieuwe burgervader richtte.

Brigitte Salden sprak een kort gedichtje en bood mevrouw van Banning bloemen aan. Nadat de burgemeester, in plechtig ambtsgewaad, het politiedetachment met onder leiding van inspecteur Symons het ere-escorte vormde, had geinspecteerd, nam mr. dr. Van Banning met zijn gezin plaats in de staatskaros, aangeboden door de Kath. Middenstandsvereniging St. Jozef, om langs rijk bevlagde straten naar het gemeentehuis te rijden. Hier had zich in de raadzaal naast de leden van de raad een groot aantal gasten, geestelijke en wereldlijke autoriteiten verzameld. Nadat loco-burgemeester In 't Ven de plechtige raadszitting met gebed had geopend, las de gemeentesecretaris, dhr. Gehlen, het benoemingsbesluit voor. Vervolgens werd burgemeester Van Banning binnenwerd geleid om de hem toekomende plaats in te nemen. De loco-burgemeester zelde, dat de benoeming door de gemeenteambtenaren met grote vreugde was ontvangen. Hij wees de burgemeester op de zware taak welke hem in Geleen zou wachten en zelde dat in diens activiteit als eerste burger van Schaesberg en daarvoor van Gennep een waarborg ligt voor een daadkrachtig bestuur van de gemeente Geleen. Toen hij tot slot de nieuwe burgemeester toonde met de ambtsketen en penning als teken zijner waardigheid, werd dit met een enthousiast applaus ontvangen.

Burgemeester Van Banning dankte in

zijn toespraak allereerst H. M. de Koningin, de minister en de commissaris der Koningin. Zijn eerste officiële plichtsvervulling was daarna de dank van de gemeente over te brengen aan loco-burgemeester In 't Ven voor de wijze, waarop hij het burgemeesterschap gedurende 7 maanden heeft waargenomen. Hij schetste de geweldige groei van Geleen — Geleen is de vierde in groeipercentage van Nederland gebleken — en zei, dat van groter waarde was de bezinning op de ontfergankelijke geestelijke waarden, op het christelijke fundament van ons volk. Komende jaren zal worden beslist of Geleen ook een geestelijk centrum, zijn inwoners waardig, zal worden.

Tot slot van de officiële raadsvergadering zegden nog de heren Hendriks (KVP) Hartog (P. v. d. A.) en Klaus (A.R.) de burgemeester de steun van hun fracties toe. De officiële vergadering werd zake-lijk besloten met de goedkeuring van de aankoop van een stuk grond in de Pas- toor Vonckenstraat.

Na de officiële vergadering werd nog het woord gevoerd door pastoor Leensens, de dominees Vogel en Heins, mr. Janssen, directeur der Staatsmijnen, die zelde, dat ook de Staatsmijnen deze benoeming met vreugde hadden begroet en dat zij alle medewerking zouden verlenen.

De heren Gehlen en van Kan spraken namens het gemeentepersoneel. Op bezoek bij de politie werd mr. dr. Van Banning begroet door hoofdinspecteur Kroll. Na de plechtigheid in de raadzaal verscheen de jeugd van Geleen voor het gemeentehuis met een eideloois enthousiasme. Een zeer drukke receptie volgde. Om 7 uur sloeg de burgemeester het defilé gade. In Defilé waaraan alle Geleense verenigingen deelnamen. Met fakkels trokken ze langs het gemeentehuis. Alle gevoelens van vreugde werden vertolkt door een samenspraak van twee jongens en twee meisjes. De voorzitter van het Oranje-comité vertolkte de dankbaarheid van de burgerij. Het defilé werd besloten met het spelen van het Wilhelmus. De dag was ingezet met een H. Mis in alle kerken. Heden, Zaterdagochtend zal er nogmaals een H. Mis worden opgedragen in de parochiekerk van Lutterade om Gods zegen af te smeken over een voorspoedig bestuur.

*nieub begroet
24 nov. 1951*

Zaterdag publiceerden we op welk een enthousiaste wijze Geleen zijn nieuwe burgemeester, mr. dr. J. F. D. van Banning, Vrijdag had verwelkomd. Hierboven nog een foto van de installatie-plechtigheid, nl. het moment, waarop loco-burgemeester In 't Ven de nieuwe burgemeester de ambtsketen, het teken van diens waardigheid als magistraat van Geleen, heeft omgedaan.

Feestelijkheden in Geleen werden voortgezet

Vele verenigingen huldigden burgemeester van Banning

GELEEN, 25 Nov. (Eigen red.) — De grote feestelijkheden, welke men in Geleen op touw had gezet om de nieuwe burgemeester te verwelkomen, gingen Zaterdag en Zondag nog door. Zaterdagochtend werd in de kerk van de H. Augustinus te Lutterade een plechtige H. Mis voor de nieuwe burgemeester opgedragen. De heren wethouders, de leden van het feestcomité, verscheidene raadsleden en ongeveer alle gemeente-ambtenaren woonden met velen uit de burgerij deze plechtigheid bij.

Des avonds brachten het muziekcorps van de Maurits en de zangverenigingen Nieuw Leven en Caecilia serenades, welke vergezeld gingen van hartelijke toespraken. Namens de zangvereniging Zanglust, welke verhinderd was wegens ziekte van haar directeur, werd aan de burgemeester een foto van de vereniging aangeboden.

Zondagavond kwamen de harmonieën van Geleen, Lutterade en Lindenheuvel, het trommel- en fluitencorps Geleen Vooruit en de zangvereniging Mignon, de nieuwe burgervader muzikaal begroeten. Burgemeester Van Banning toonde zich voor deze attenties zeer dankbaar, hetgeen hij in zijn dankwoorden tot uiting bracht.

Nog niet vaak is er in Geleen een zo spontaan feest gevierd als rond de installatie van mr. dr. Van Banning. De gehele burgerij in al haar geledingen deed er aan mee. De kath. middenstandsver. St. Josef stelde een prachtig statierijtuig beschikbaar en alle verenigingen zonden 's middags een deputatie om bij het inhalen tegenwoordig te zijn. De ruitclub had hiervoor de paarden feestelijk opgetuigd. 's Avonds traden alle verenigingen zo volledig mogelijk aan om deel te nemen aan de fakkelopocht. Er was gevlagd, versierd en feestelijk geillumineerd en de feeststemming bleef lang hangen. Hieraan droeg niet weinig bij het feit, dat burgemeester Van Banning zich Vrijdagavond zelf niet onbetuigd liet en onder meer aan alle danszalen, waar burgemeestersbal werd gehouden, een bezoek bracht.

*Mis was flak
26 Nov. 1951*

15
4
M

„Deze opgave is wel moeilijker...”

Dr. Van Banning schrijft boek over prinses Beatrix

(Van onze verslaggever)

GELEEN. — Burgemeester dr. J. P. D. van Banning van Geleen is op verzoek van de Europese Bibliotheek te Zalfhommel voornemens ook een boek te schrijven over het huwelijk van H.K.H. Prinses Beatrix en de heer Claus von Amsberg. Hij zorgt op deze wijze voor een trilogie over het huwelijk van drie Nederlandse prinsessen.

Begin dit jaar verscheen bij genoemde uitgeverij het boek „Het huwelijk van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Irene”. Het was een exclusieve uitgave van 1000 exemplaren, alleen verkrijgbaar bij intekening. Toen Geleens burgemeester verleden jaar dit boek schreef, kon hij nog niet vermoeden, dat kort daarna het huwelijk van twee andere prinsessen van ons Vorstenhuis in zicht kwam.

Nauwelijks werd de verloving bekend van H.K.H. Prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven, of Geleens burgemeester begon met het schrijven van een boek rond het huwelijk van deze prinses. Dit boekwerk, dat eenzelfde exclusieve uitgave zal worden als het boekwerk over het huwelijk van prinses Irene, is thans gereed. Naast genealogische beschouwingen rond dit huwelijk met stamreeksen en genealogische tabellen, belicht Geleens burgemeester hierin ook de staatsrechtelijke kant van dit huwelijk. Naar wij

van de uitgeverij vernemen, zal dit boek enkele weken na het huwelijk van prinses Margriet worden uitgegeven. Men wil het boek nl. verluichten met foto's van dit huwelijk.

„WEL MOEILIJKER”

Kort na de bekendmaking van de verloving van H.K.H. Prinses Margriet volgde de verloving van H.K.H. Prinses Beatrix met de heer Claus von Amsberg. Geleens burgemeester kon toen moeilijk anders doen dan de Europese Bibliotheek de toezegging geven, dat hij ook een boek zal wijden aan het huwelijk van onze Kroonprinses. „Deze opgave is wel moeilijker, omdat ik de genealogische gegevens over het geslacht van de Von Amsbergs in Duitsland moet gaan opsporen”, zo vertrouwde ons burgemeester dr. J. P. D. van Banning toe.

Ook Beatrix' huwelijk inspireerde burgemeester van Geleen tot een boek

GELEEN, 10 maart. — De burgemeester van Geleen, dr J.P.D. van Banning, die eerder een boek heeft gewijd aan het huwelijk van prinses Irene, heeft thans een soortgelijk boek geschreven over het huwelijk van prinses Beatrix met de heer Claus van Amsberg. Ook in dit boek heeft hij zich beperkt tot de staatkundige, historische en genealogische gegevens over de beide huwelijkspartners. Dr. van Banning heeft zijn gegevens tot van achter het ijzeren gordijn bijeen moeten zoeken of laten zoeken.

Het onderzoek was bepaald niet gemakkelijk omdat tijdens de oorlog het hele Gotha-archief vernietigd is. Tijdens zijn onderzoekingen heeft dr. van Banning beide huwelijkspartners ontdekt. Hij is de eerste geweest, die dit in Nederland bekend kon maken. De gemeenschappelijke afstamming gaat terug tot Håmar von den Bussche uit Münden, die was getrouwd met een Freilin von Fincke, die voorkomt onder de voorouders van prinses Beatrix. Het geslacht Fincke was geparenteerd aan von Crams en prinses Armgard von Lippe Biesterfeld was een von Crams. Van het geslacht von dem Bussche heeft dr. van Banning de 32 kwartieren compleet. Hieronder bevindt zich een Crevena, waarvan bekend is geworden, dat dit geslacht een handelshuis in Amsterdam heeft gehad. Het geslacht von dem Bussche is terug te vinden tot 1341. Zo ver heeft van Banning de stamreeks ook terug gevolgd.

WAAROM „VON“

Dr van Banning vindt het een dwaasheid het voorvoegsel „von“ voor de naam Amsberg te handhaven. De vroegere prins-gemalen voerden ook de Nederlandse voorzetsels: van Mecklenburg en van Lippe Biesterfeld. Het Duitse voorvoegsel „von“ kan op adeldom wijzen. Adeldom gaat echter niet van de ene nationaliteit op de andere over.

Het ligt in de bedoeling niet het nieuwe boek van dr van Banning aan het einde van deze maand te laten verschijnen. De drukker wacht nog op enkele foto's van het huwelijk om het boek daarmee te verluichten. Dr van Banning en zijn uitgever, de Europese Bibliotheek te Zaltbommel, zijn voornemens het kroonprinselijk paar een exemplaar toe te zenden.

VOLLENHOVE

Inmiddels heeft dr. van Banning een nieuwe publicatie in voorbereiding die zal handelen over het huwelijk van prinses Margriet met mr. Pieter van Vollenhove. Dr van Banning noemt van Vollenhove een interessant geslacht dat oerhollands is. Ook in dit geval heeft hij al enkele gemeenschappelijke voorvaders ontdekt, al moet men hiervoor ver terug in de geschiedenis tot aan de graven van Holland toe. Dit derde boek van dr van Banning over 't huwelijk van een prinses van Oranje zal omstreeks het huwelijk van prinses Margriet verschijnen.

* * * * *

Dr. ir. J. van de Laar :

„Ik had het verwacht”

SPAUBEEK. — „Ik had zo iets verwacht en wel op korte termijn. Zoals het nu in Spaubeek ging kon het niet langer doorgaan. Het plotselinge ziekteverlof van de heer Prick is voor mij een logisch gevolg van de dingen, die zich hier de laatste tijd hebben afgespeeld”. Dat zei donderdagmiddag een totaal verraste dr. ir. J. v.d. Laar, die zich al vele jaren met hand en tand verzet tegen het plan van de gemeente Spaubeek om achter zijn tuin een voetbalveld aan te leggen.

Algemeen neemt men in Spaubeek aan dat de beslommeringen rond dit voetbalveld een belangrijke rol hebben gespeeld in de overspannenheid van burgemeester Prick. Van de Laar over de heer Prick: „Ik heb het hem altijd kwalijk genomen, dat hij me gedurende al die jaren nooit heeft opgezocht om over de moeilijkheden te praten”.

Van de Laar over waarnemend burgemeester Van Banning: „Ik ken hem niet. Maar uit de kranten heb ik begrepen, dat hij een uitstekend jurist is en een groot gevoel voor rechtvaardigheid bezit. Hij zal naar ik aanneem dan ook nooit het voetbalveld aanleggen, indien de zaak niet juridisch rond is. Indien G.S., zoals wordt verwacht, binnenkort de vergunning tot de aanleg geeft zal ik hiertegen bij de hogere instanties protesteren. Juridisch moet de gemeente dan wachten totdat deze instanties een uitspraak hebben gedaan”.

BURGEMEESTER VAN BANNING
.... bereid waar te nemen....

Geleen zal er nog even aan moeten wennen dat na volgende week vrijdag mr. dr. J. P. D. van Banning na 10 jaar burgemeester-af-is. Zijn opvallend luide soms wat hoog overstaande stem zal dan officieel niet meer klinken. Het is het afscheid van een tetswat plechtstatige figuur, die als nogal behoudend bekend staat, tradities graag in ere houdt, historische belangstelling heeft, een fervent aanhangervan het vorstenhuis is en een christelijke politiek voorstaat. Een man, die zeer principieel denkt en overeenkomstig handelt. Een Rotterdammer die op de kop af 33 jaar burgemeester in Limburg is geweest.

Wij legden de heer Van Banning een aantal vragen voor, waarop hij als volgt antwoordde:

Hoe ziet u de afgehopen 20 jaar?

De meeste beslissingen zijn collegiaal genomen. De burgemeester heeft wel een stimulerende taak, maar tenslotte zijn het beslissingen van de raad en van hen w. Ken van de minst gelukkige dingen die ons is overkomen, is de vaststelling geweest van het eerste streeklap in de vijfziger jaren. Toen zijn wij gedwongen op Lindenheuvel te bouwen, omdat de agrarische meerderheid van de Staten de strook tussen Geleen en Siltard wilde openhouden. Wij werden toen gedwongen tot een zeer ongelukkige stedsbouw. Dat betreur ik nog altijd. Daardoor hebben we een uitbouw gekregen van Lindenheuvel, die beslist niet de gunstigste was.

Wat zou u nu nog graag gerealiseerd willen zien?

„Wat er nog ontbreekt is de HTS in de wettelijke minnstreek. Dat is een dringende noodzaak willen we de eigen mensen in de chemische industrie doen slagen. De HTS zou ik een grote prioriteit geven. Destijds is er het idee geweest van een scholengemeenschap van Maastriecht, Heerlen en Geleen. Men zou zich kunnen voorstellen dat hier een onderbouw van deze scholengemeenschap kwam met voor de chemie en de meet- en regeltechniek een bovenbouw en de bovenbouw voor andere vakken elders“.

„Er is zo weinig...“

...overpeinzing over...

De Kamerentraad van Geleen staat over het algemeen als lastig en praetiek bekend, waarin veel aan politiek wordt gedaan. Wat vindt u ervan?

„Laat ik stellen dat men nogal breedsoortig is. We zijn nooit helemaal losgekomen van de personen-politiek, maar dat ligt voor een groot deel ook aan het systeem. We hebben een ongelukkig verkiezingssysteem. Maar je moet de mensen niet remmen. Je moet aanvarenden wie men als vertegenwoordiger aanwijst, maar enige beperking in de woordenschat zou wel op zijn plaats zijn. De gedachte van sprekkijf heeft me wel eens voorgesezen, maar er is een aantal mensen, die moeite hebben om zich compact uit te drukken en voor die is het een groot nadeel als je zolets doet“.

Hoe valt het te rijmen dat enerzijds restaurants op eerste kerstdag in Geleen vasten moeten zijn, dat cafes in de vesten een vroeg sluitingsuur moesten hebben, terwijl u anderzijds in een proefperiode gelatenheid hebt gegeven om onbeperkt 's nachts te openen?

„In het algemeen ben ik een grote vrijheidsman, maar ik dacht dat je toch ook nog een sfeer moest scheppen, waar-bij met kerstis en in de vasten nog eens een keer aan overpeinzing gedaan kan worden. Ik vind dat de mensen op het ogenblik zo verschrompelijk oppervlakkig leven en dat er zo weinig overpeinzing is over de positie van de mens zelf, over zijn religieuze en morele verplichtingen. Wanneer kerstis ontwaardt in grote eetpartijen en in jawaal, dan gaat er iets aan stemming verloren“. De erfsaak heeft geleerd dat het niet ging, dat er mensen vooral van elders kwamen die daarvoor aansloekt werden“.

24 april 1971

... de positie van de mens"

er ook momenten zijn geweest, dat we Sittard belangrijk hebben overtroefd, bijvoorbeeld, toen hier V. en D. en Albert Heyn kwamen. Er is een volkomen gebrek aan gecoördineerd beleid. In het persoonlijke vlak zijn er geen moeilijkheden. Ik vind het bijzonder sportief dat het gemeentebestuur van Sittard mij 'n afscheidsdiner aanbiedt. Maar overigens zie ik moeilijk een oplossing, tenzij men beide gemeenten onder één bestuur brengt. Dat is ook de mening van de raad hier. Een van de dingen die ik zeer betreurd heb, is de kwestie van de stedenbouw. We hadden terwille van Sittard destijds de heer Klijnen als stedenbouwkundige aanvaard, maar zonder overleg heeft Sittard een ander bureau genomen".

Is er naar uw mening sprake van een ernstige crisis in de gezagsverhoudingen?

„Dat het zo ernstig is, geloof ik niet. Wat in Amsterdam is gebeurd dat heb ik ernstig gevonden, met de Dam. Maar in het algemeen, nou nee. Het is moeilijker. De mensen zijn gevoeliger geworden, maar dat schrijf ik voor een groot deel aan de communicatiemiddelen toe. Vooral het sensationele en uitzonderlijke wordt naar voren gebracht. Dat beïnvloedt de mensen".

Hoe denkt u over de abortus?

„Een hele ernstige zaak: het ingrijpen in het leven. Het is het ongewenste kind. Ik ben over een paar jaar de ongewenste grijsaard en d'r is de ongewenste bio-leerling en de ongewenste zieke. Abortus is geen kwestie van een medicus, van gezondheid. Het is in de eerste plaats een kwestie van de verhouding tot de heer van leven en dood. Een theologisch probleem. Daar mag je niet aan tornen. Het instellen van commissies hierover is voor mij onaanvaardbaar".

Bent u erg op tradities gesteld?

„Nogal ja. Ik geloof dat er een zekere harmonie moet zijn tussen uiterlijke vorm en innerlijk leven. Ik dacht dat het een kwestie is van goede toon en dat de traditie datgeen wat in de voorouders heeft geleefd levend houdt. Maar het mag geen sleur worden. Ik zie ook heel duidelijk dat traditie een ontwikkeling betekent. Zij neemt andere vormen aan".

Wat denkt u over het verkeer?

„Dat mag u gerust weeten. Ik ben het met verschillende beslissingen van de verkeerscommissie niet altijd eens geweest. Voor mij is het verkeer te dirigistisch. Ik zou brede wegen willen hebben. Wel verkeersstrepen, maar niet die onmogelijke grote hoeveelheid borden. Ik dacht dat er meer persoonlijke verantwoordelijkheid moet zijn. In België is de ongevallenstatistiek gunstiger dan hier".

Vindt u niet dat er tussen Sittard en Geleen een machtsstrijd gaande is?

„De grootst problematiek in alle jaren heb ik gevonden de rivaliteit tussen beide gemeenten. Toen ik hier kwam was in Sittard meneer Coenders burgemeester. Ik ging een avond naar Coenders toe en hij zei: wij zijn vanouds het centrum en alles wat in Geleen gebeurt doet min of meer afbreuk aan onze functie. Dat was erg realistisch. Sittard heeft een oude traditie en wij zijn daarnaast gekomen. Ik heb het idee dat

„We hebben een ongelukkig verkiezingsstelsel ...

24 april 1971

Wat betekent voor u het huis van Oranje?

„Ik heb dit altijd als een stabiliteit gevoeld en een traditioneel element in het gezag. Ik geloof dat we erg gelukkig zijn geweest met ons vorstenhuis. Ik heb boeken uitgegeven bij de huwelijken van de prinsessen". (verdere publicaties over het vorstenhuis alleen als daartoe aanleiding is. Op dit moment staat er in dit opzicht niets op stapel).

Bent u KVP'er in hart en nieren?

„Ik ben KVP'er omdat ik de CDU-gedachte aanhang. In wezen ben ik geen voorstander van een kerkelijke partij, maar wel van een partij die het christendom als een element van haar staatkunde zoekt of aanvaardt. Ik heb de laatste dagen met veel belangstelling een man als Jongeling gevolgd, die religieus anders gericht is, maar wiens ideële instelling mij toch wel erg aanspreekt. Ik heb het gevoel dat hij een drager is van onze religieuze volkstraditie".

En hoe kijkt u over de politiek?

„Politiek is in wezen een doelmatigheidskwestie. Zo doelmatig mogelijk het volk welvaart en welzijn brengen. Daar zit natuurlijk een opportuniteit in. Ik geloof daarom dat we de band met de CHU en AR primair moeten stellen. Ik dacht dat bij een aantal mensen de christelijke grondslag verwaterd is. Voor deze verkiezingen ben ik erg bang, omdat ik vrees dat we een grote versnippering krijgen en dat we neigen tot Franse toestanden".

En dit zegt de heer van Banning over de woningbouw:

„Er is nooit een lijn geweest in onze woningbouw. Dan ging het om de arbeidsmarkt, dan om de investeringen en dan weer om de materiaalpositie. Daardoor hebben we dingen gebouwd, die een kortere levensduur hebben dan met hetzelfde materiaal en arbeidskrachten zou bereikt zijn kunnen worden. Het heeft jaren geduurd voordat men centrale verwarming accepteerde voor de woningwetwoningen. De opeenvolgende ministers hebben steeds het roer omgegooid en zo ging het telkens de andere kant op".

Ben u het eens met de opvattingen van Ridder van Kappard?

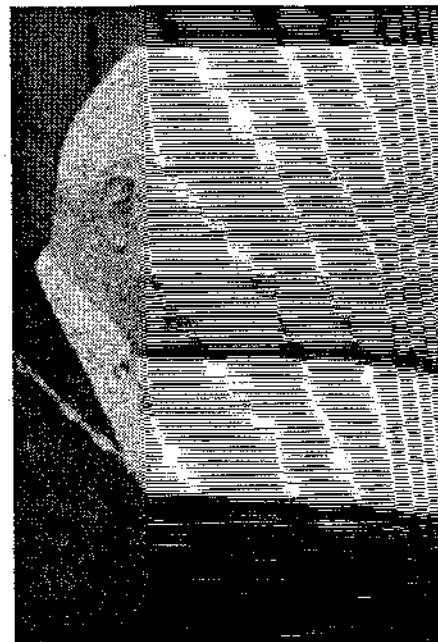
„Hij lokt natuurlijk verzet uit, maar hij is een bijzonder begaafde man, die ik uit mijn studententijd nog ken. Een goed jurist, een uitstekend spreker. Ik ben het in bepaalde opzichten met zijn opvattingen eens, maar de presentatie is niet altijd gelukkig".

Wat vindt u van de Limburgse kranten?

„Erg sensationeel. Daar zou je heel lang over kunnen praten. Men zou een analyse kunnen maken van een voorpagina: er is een vrouw vermoord, er is een meisje verkracht en al die dingen. Dat is primair. Nou moet u dat eens vergelijken met de Nieuwe Rotterdammer (NRC) en het Parool. Dan ziet u een heel ander type".

Mr. Van Banning vindt Rooie Reus Dirk de Vroome als type interessant, maar ook „een onevenwichtig man, die primitief reageert. Maar och, waarom zou die man niet engens een bijdrage kunnen leveren. We zijn allemaal mensen in de samenleving. Ieder mens heeft zijn inbreng".

Voor de heer Van Banning is de gemeente het prototype van de democratie. Hij omschrijft dat „als de zelfwerkzaamheid van de rechtsgenoten, waarbij de ontplooiing van de burgerzin veel kansen heeft". De 20 jaar in Geleen zijn voor hem bijzonder aantrekkelijk geweest, maar ergens ligt toch ook nog een stuk van zijn hart in Gennepe, zijn eerste standplaats. „Omdat het een oud stadje is, dat mij historisch aansprak en een zeker niveau had, wat hoger lag dan in soortgelijke gemeenten met gelijk inwonertal".

... maar vertege

... die m

zaterdag 24 april 1971

Geleert gaf op Koningsdag afscheid nemen van zijn burgemeester. En het zal voor de bijna 27.000 inwoners van deze voormalige Maatsluisstad — thans stad van de themie — na 30 april wel even vreemd zijn, dat mr. dr. burgervader J. Twissig jaar lang mocht Geleert er trots op gaan de meest markante burgemeester van

Limburg te hebben. Een man, die niet alleen al door zijn rijzige figuur en witte haartjes maar ook door zijn kollega's, ongebruikelijke werkdrijf, die het daardoor zijn aanpak mede werkers en lijk heeft gemaakt. Hij is die dynamische figuur, die vooral in zijn Geleense periode — hij was van 1938 - 1947 burgemeester

steeds meer te penetreren in het bestuurlijke beleid (- Vreemd, dat ik daarop nooit enige reactie heb gekregen). Dr. Johan van Banning heeft de bemiddenswaardige levenskunst om buiten zijn burgemeesterschap en zijn vele bestuurlijke nevenfuncties — sinds waarnemend-burgemeester van Spaalbeek — de nodige tijd te vinden voor zijn vrouw en 6 kinderen en

publiciteit heeft gezocht. Kwam hij telkens weer in het nieuws door zijn uitspraken, zijn activiteiten, zijn persoonlijke visies, zijn rond voor uitkwam. Daarbij trapt hij ook wel eens op gevoelige tenen. In zijn Nieuwjaarsrede leverde hij bijv. kritiek op de trage gang van zaken bij de Kinderbescherming. In zijn laatste Nieuwjaarsrede verweet hij zeer fel het Openbaar Ministerie zich

Van Gemen en van van Schaesberg — op de meest uiteenlopende terreinen activiteiten was het onkeuziglijk, hoe deze Limburgse Rotterdammer of Rotterdamse burgemeesterschap van zijn stad, die in zijn periode een even dynamische ontwikkeling doormaakte, nog tijd kon vinden voor

zijn vele hobby's. Dat komt voor een groot deel ook omdat hij een sportief man is, die meestal te voet van zijn thuis eigen woning naar de oostkant van de stad wandelt en terug Een dagelijkse wandeling van enkele kilometers. Hij geniet er zich niet voor om 's morgens vroeg in zwembreke te verschijnen in het Geleense openluchtbad om tussen sportieve,

geefde zwemmers de zwembad te leven of met kinderen op etjarige leeftijd nog te door D.V.I. te gaan. Met deze gezinsklomster op zijn portret nog lang te lopen. Van Banning heeft nog vele jaren voor de boeg te hebben, waarin hij zich kan wijden aan studie, familieaanges en andere activiteiten.

zijn vele functies en hobby's (Prov. Staten, Limburgs Landschap, de B.B. Veldke, het Limb. Geschied. en Oudheidkund. Genootschap, waarvan hij nog voorzitter is, rijks- en provinciecommissie bij de examens middelen, van artikelen, studies en boeken over historie, het koninklijk huis en politieke zaken, enz. enz.). Hoewel hij nooit de

*Limburgs markantste burgemeester is een
Rotterdammer, die niet meer buiten Limburg kan*

Van Banning zet er met plezier een punt achter

En groot maagdelijk bureau met een foto van koningin Juliana. En achter zijn zetel een groot schilderij als enige versiering in zijn werkkamer. Een boeiend stadsgezicht van Maastricht, de stad, waar hij zijn vrouw vond. Een Jonas. Twintig jaar lang was het zijn werkkamer in het Geleense gemeentehuis. Valt het burgemeester mr. dr. drs. Johan van Banning zwaar daarvan afscheid te moeten nemen? "Nee, ik heb hier met veel plezier gewerkt, maar ik zet er ook met veel plezier een punt achter. Ik zou het vervelend vinden, als ik wegging op een moment, dat mijn gezondheid niet meer zou toelaten nog te genieten van een paar gezellige jaren. Trouwens mijn bestuurlijke loopbaan wordt niet abrupt afgebroken. U weet, dat ik nog enige tijd waarnemend burgemeester van Spaubeek blijf".

Nauwelijks is onze eerste vraag beantwoord, of de telefoon rinkelt. Een vrouw uit Linderheuvel wil de burgemeester dringend spreken. Ze zit in financiële moeilijkheden. „Bent u bij de wethouder geweest? U moet niet denken, als ik u ontvang, dat u meteen met geld naar huis kunt gaan”. De nood aan de andere kant van de lijn schijnt hoog te zijn. Dr. Van Banning haalt zijn kleine zakagenda te voorschijn, waarin op de laatste dagen voor zijn pensionering weinig ruimte overschiet voor een afspraak. „Wat? U kunt uw kleine kinderen niet in de steek laten?” Na enig staren in zijn zakagenda: „Mevrouw, morgenmiddag om half vijf kom ik bij u langs”. Een van die verrassend menselijke kanten van deze magistraat — en dat was hij, — die je soms doet denken aan twee markante figuren onder de Nederlandse burgemeesters: de strijdbare Ridder van Rappard en de publicisto-ud-burgemeester prof. Oud van Rotterdam, zijn geboortestad („Ik heb er een fijne jeugd gehad, maar ik zou nooit meer willen terugkeren naar die huizenzee”).

Vond u de laatste jaren van uw burgemeesterschap niet moeilijker, gezien de snelle veranderingen op vele terreinen, ook op het gebied van gezag en bestuur?

Moeilijker kan ik niet zeggen, wel gecompliceerder. Je moet meer tekst en tillig geven aan alle mogelijke mensen. Vroeger was dat meer beperkt tot raadsleden en dergelijken. Nu stellen zelfs volksvertegenwoordigers regelmatig vragen in het lokale vlak. Vroeger waren er

beeld de oorlogsjaren in Genep. Die oorlogsjaren brachten de mensen echter dicht bij elkaar. Dat gaf een grote band. Ik heb de meest dierbare herinneringen aan die Gennepse tijd. De Schaesbergse periode is eigenlijk te kort geweest. Daar ontmoette ik wel een uitstekend ambtelijk apparaat. In Geleen uiteraard ook, maar dat was opvallend voor zo'n kleine gemeente.

In Geleen bent u wel eens gemolesteerd door een man, die u van uw ambtsketen beroofde. Rooie Reus Dirk de Vroome heeft enkele malen voor uw werkkamer een lig-actie gehouden. Deed dat u iets?

Nee, daarvan ben ik niet onderhevig geweest. Er waren wel wethouders, waarop dat meer indruk maakte.

Hebt u als burgemeester teleurstellingen gekend?

Ja, een grote teleurstelling. Dat was in 1953, toen het eerste streekplan voor de westelijke mijnstreek werd vastgesteld en we gedwongen werden Linderheuvel verder vol te bouwen en geen uitbreidingen meer te doen in noord en zuid. Daardoor zitten we nu met de natigheid in Linderheuvel, dat te dicht bij het chemische complex van DSM is komen te liggen. De meerderheid van Provinciale Staten bestond toen nog uit agrariërs!

U studeerde sociale geografie aan de universiteit van Utrecht, later ook nog rechtswetenschappen. U promoveerde tot doctor op 't proefschrift 'Gebiedsovergang en zijn gevolgen, getoetst aan de inlijping van Eupen-Malmedy'. Hoe staat u tegenover een gemeentelijke herindeling in de westelijke mijnstreek?

Ik ben voorstander geweest van een grote kerngemeente in de westelijke mijnstreek. Door al de perioden heen is de rivaliteit tussen Sittard en Geleen een zeer onverkwikkelijke zaak geweest. Toen Coenders nog burgemeester van Sittard was, lag deze stad belangrijk voor op Geleen. Op een keer liet burgemeester Coenders zich ontvalen: „Het is toch wel tragisch. Sittard is vanouds de verzorgingskern geweest en alles, wat nu in Geleen ontstaat, gaat ten koste van Sittard”. Een nuchtere, realistische constatering. Persoonlijk zijn de verhoudingen met Sittard nooit zo slecht geweest. Dat blijkt toch wel uit het feit dat het gemeentebestuur van Sittard me een afscheidsdiner aanbiedt.

Hoe staat u tegenover de gewestvorming?

Die zal en moet er komen. Ik zie in Limburg plaats voor vijf

tot zes gewesten. Men kan van mening verschillen over de grootte van de toch noodzakelijk her in te delen gemeenten. Het is duidelijk, dat kleine gemeenten het op den duur technisch en administratief niet meer aan kunnen. Bij die gewestvorming zal dan op de eerste plaats een bundeling moeten komen van de hulpverlenende diensten: politie, geneeskundige dienst, brandweer, misschien ook de reinigingsdienst. Ja, ik ben voor een regionale politie, maar die moet dan een apparaat naast zich hebben, een gewestraad.

U staat in ons land bekend als een politiedeskundige. Maar u hebt altijd alleen gestaan in uw opvatting, dat de

24 april 1971

politie ongewapend moet zijn. Vindt u het in deze tijd van toenemende criminaliteit en gewapende bankovervallen nog wel verantwoord de Geleense politie overdag ongewapend de straat op te sturen?

Ja, maar ik heb altijd duidelijk een uitzondering gemaakt, namelijk bij zelfverdediging. Ik schrik als een agent gaat schieten. We hebben onder de Geleense politie goede schutters. En toch gebeurt het, dat iemand een zogenaamde afzwaaiër heeft. Stelt u zich eens voor, dat een agent op straat gaat schieten onder heel andere omstandigheden als op de schietbaan, waar hij rustig aanlegt. Vindt u dat u zomaar een man kunt neerschieten, als hij een bankoverval heeft gepleegd? Als hij gewapend is, is dat iets anders. Dan geldt natuurlijk de zelfverdediging. Maar in Nederland gaat men er niet zo gemakkelijk toe over een politie-man dood te schieten. Met mijn opvatting heb ik inderdaad min of meer alleen gestaan. Kijk naar Engeland, daar kan het toch wel. Het irriteert me steeds dat er in Nederland berichten opduiken, dat men in Engeland van de ongewapende politie af wil. Het zijn berichten uit verdachte bron. In Engelse tijdschriften — en die lees ik veel — kom je dergelijke berichten niet tegen.

U bent altijd een groot voorstander geweest van contacten en uitwisseling met gemeenten in het buitenland. Reeds jaren onderhoudt Geleen nauwe banden met Gent, Böhlingen en Pontoise. Heeft deze jumelage tastbare resultaten?

Naar mijn mening wel. Op de eerste plaats breng je gelijk gerichte mensen bij elkaar. Je leert van de ervaringen en de manier, waarop ze het in het buitenland doen. Zo kom je dan tot de constatering, dat in Nederland de gemeenteraadsverkiezingen bijzonder slecht georganiseerd zijn. In Pontoise bijvoorbeeld kiest men de volledige raad. Iedere stemgerechtigde burger brengt 26 stemmen uit voor de 26 raadszetels. Dan

krijg je niet, dat je door bepaalde lijstcombinaties kunt gaan intrigeren om wethouderszetels en dergelijke. Ze staan daar heel anders tegenover. Zo'n duizend Geleendenaren hebben al deelgenomen aan deze uitwisseling en het is belangrijk, dat vooral de jeugd vertrouwd gemaakt wordt met het familieleven in andere landen.

Vindt u, dat de BB een geldverblindende organisatie is, die haar bestaansrecht niet waar heeft kunnen maken?

In het begin ging het toch wel met die BB, maar de laatste tijd is het toch wel bijzonder moeilijk geworden. Om ze om te bouwen tot een vredesorganisatie? Ik geloof, dat ze de image tegen heeft. De BB heeft wel materiaal, maar het personeel is hoofdzakelijk administratief. Het ligt met die BB bijzonder moeilijk.

U hebt destijds naam gemaakt met de afschaffing van het sluitingsuur in Geleen. U bent er naderhand wel weer op terug moeten komen. Toch heeft Geleen een 'Paris' nacht-leven' gekregen door de vele cafés en bars, die de laatste jaren langs de Rijksweg als paddestoelen uit de grond rezen. Hoe vindt u dat?

Ik had de algehele opheffing van het sluitingsuur graag willen handhaven. Maar er ontstonden nogal wat gevallen van dronkenschap, vooral bij bezoekers van elders. Ja, de Geleense Rijksweg blijkt nogal wat aantrekkingskracht te hebben. Dat is nooit de opzet geweest. In de praktijk blijkt van de nieuwe drank- en horecawet geen sanerende invloed te zijn uitgegaan. Integendeel. Het aantal cafés is eerder toegenomen. Ik schrijf dit toe aan het feit, dat de nieuwe wet te veel mazen openlaat, waar men doorheen kan kruipen.

Voor uw burgemeesterschap bent u enkele jaren geschiedenisleraar geweest. Hebt u nooit naar dat leraarschap terugverlangd en waarom bent u overstapt naar de bestuurlijke sector?

Nee, ik heb nooit terugverlangd naar het leraarschap, of het moest zijn vanwege de vakanties. Niemand heeft meer vakantie dan een leraar. Het grote bezwaar van het leraarschap vond ik, dat het zo stationair was. Je moest een bepaalde stof in een bepaald programma afwerken. Toen ik in 1934 afstudeerde, deden ingenieurs dienst als tramconductor. De werkloosheid van toen kun je je bijna niet meer voorstellen. De inspecteur van het middelbaar onderwijs zei, dat ik wel zou moeten beginnen als hospitant. Als ik geluk had, vond ik een school, die mij f 25 per maand als honorarium betaalde. Daar voelde ik niet veel voor en ik begon met de studie m.o.-staatsinrichting. Ik kwam terecht bij de heer Dassen, de latere directeur van de hoedenfabriek in Maastricht. Die verklaarde mij voor gek, dat ik — het was toen eind januari — voor de zomer staatsinrichting wilde halen. Ik heb van de morgen tot de avond geblokt en het is me gelukt. Met drie zevens. Het was een prestatie, maar ik ben overigens nooit een uitbinker geweest. Door het m.o.-staatsinrichting ben ik eigenlijk de bestuurlijke kant uitgegaan. De staatkundige historie heeft me altijd geboeid.

U bent Rotterfammer van geboorte. Voelt u zich nu Limburger en vindt u, dat de Limburger toch nog altijd een bepaald minderwaardigheidscomplex heeft?

Mijn moeder was een Limburgse. Mijn vrouw is een rasech-

24 april 1971

te Maastrichtse, van de Van Opens. Ik heb me hier zeer goed kunnen aanpassen en wil niet meer uit Limburg weg. Ik blijf in Geleen wonen. Of de Limburger nog een minderwaardigheidscomplex heeft? Misschien wel. Mar van de andere kant komen de Hollanders graag naar Limburg, al nemen ze ons wel eens niet aux sérieux. Er is ook bij de stijve Hollanders meer levenskunst gekomen. We zijn dichter naar elkaar toegegroeid. De noorderling mag rustig een afspraak maken met 'n Limburger. Hij hoeft niet meer bang te zijn, dat zo'n afspraak vergeten wordt.

Hoe vindt u de jeugd van vandaag?

Daarmee heb ik geen moeilijkheden. Het behoort tot het eigen van de jeugd, dat zij experimenteert. Experimenteert met haar omgeving, dus ook met het gezag. Dat dit bij een grotere intensiteit van het leven wat sterkere vormen heeft aangemen, is begrijpelijk. Maar de eerste fout — als er van fouten gesproken moet worden — ligt bij de ouders, die zelf alles wil-

len relativieren.

Als voor uw pensioering nog een wens in vervulling kon gaan, welke wens zou dat zijn?

Een h.t.s. in Geleen.

Wat wenst u uw opvolger toe en wie wordt naar uw mening deze opvolger?

Dat hij hier even, nee nog prettiger mag werken dan ik. Ik weet echt niet, wie mijn opvolger wordt. Wist ik het wel, dan zou ik het niet mogen zeggen. Er zijn er, die zeggen, dat staatssecretaris Van Son er toch nog voor geïnteresseerd zou zijn. Anderen noemen burgemeester Rutten van Tegelen een grote kanshebber. We wachten maar rustig af.

Laten we u tot besluit nog vertellen, dat dr. J. P. D. van Banning niets tegen hot-pants heeft, dat hij als koning trots het zilver gedragen heeft van de schutterij van Oud-Geleen, en dat over deze scheidende burgemeester van Geleen heel wat anekdotes in omloop zijn. Een ervan willen we u niet onthouden, zeker nu dr. v. Banning ons eerlijk moet bekennen, dat dit verhaal op waarheid berust. Het speelde zich af in zijn beginperiode in Geleen. Een van z'n principes is, dat je in je privéleven nooit misbruik moet maken van je functie. Als je privé ergens naar toe wil, moet je daarvoor niet de dienstauto van de gemeente gebruiken. Daarom liep burgemeester dr. J. van Banning te voet naar het Mauritsstadion voor een belangrijke wedstrijd van Fortuna '54. In de Herenstraat stopte een incartie slee van een wagen met 'n politieagent als chauffeur aan het stuur. In de auto zat burgemeester Coenders van Sittard, ook op weg naar het Mauritsstadion. Hij nodigde dr. Van Banning uit het laatste stukje met hem mee te rijden. „Ik denk er niet aan, collega“, zo kreeg de Sittardse burgemeester ten antwoord, en dr. Van Banning wandelde rustig verder naar het stadion!

WIM COBBEN

Testament

In zijn "politiek testament" - zoals hij het zelf noemde - gaf hij een boeiende, vaak originele terugblik op zijn 33-jarige burgemeesterschap. "Al was ik strijdvaardig, ik heb me steeds een gelukkig mens gevoeld," aldus dr. van Banning, die de burgemeester niet enkel zag als een staatkundige figuur, maar ook als een politieke. Hij voelde niets voor een katholieke partij, maar dat hij toch toetrad tot de KVP kwam "wegens gebrek aan een CDU". Hij heeft de gemeente steeds gezien als de cel van de samenleving, bijzonder geschikt om van daaruit ook een brug te slaan naar de samenleving over de grens. Het deed hem dan ook veel genoegen, dat Geleen nog juist voor zijn afscheid als eerste Limburgse gemeente de Europese vlag door de Raad van Europa kreeg toegekend.

Jong

Hij gaf nog eens zijn visie over de democratie, de gemeentelijke autonomie, de ontwikkeling van Geleen ("een HTS is helaas nog niet gelukt"), de kwetsbare verbondenheid van deze stad met het DSM-complex ("DSM vind ik nog steeds een staat in de staat") en de samenvoeging Geleen-Sittard ("de Fortuna-kwestie en de moeilijkheden om een zwembad wezen duidelijk op de noodzaak van een streekbeleid). Hij dankte al zijn medewerkers van hoog tot laag. Hij nam ook met plezier en vele prettige herinneringen afscheid. "Ik voel me niet oud. Geleen heeft me geleerd jong te zijn," aldus dr. van Banning.

Wapen

Namens de raad bood loco-burgemeester W. Scheppers dr. van Banning het ereburgerschap aan en het naambord van de toegangsweg naar de nieuwe wijk Haesenderveld, die naar hem genoemd wordt. Als cadeau van de wethouders volgde een typemachine. Mevrouw van Banning-van Oppen kreeg veel bloemen. Als nestor van de raad bood de heer Hennekens een tableau met het wapen van Geleen aan. De Geleense bevolking nam gisteravond afscheid van zijn burgemeester tijdens een receptie in de Hanenhof, die uitgroeide tot een ware ovatie. Van het cadeau van de bevolking, een bedrag van ruim f 10.000,-, schonk dr. van Banning een groot deel aan de gezinsbescherming en voogdij.

W.M.

6 SEP. 1973

Gem. Archief en Museum HEERLEN	
Ingekomen: _____	
4	
Paas	

Dr. v. Banning vraagt ontslag in Spaubeek

SPAUBEEK — Geleens oud-burgemeester mr. dr. J.P.D. van Banning heeft de commissaris der koningin gevraagd hem te ontheffen van zijn taak als waarnemend-burgemeester van Spaubeek. Tussen de gouverneur en de minister van Binnenlandse Zaken wordt thans overleg gepleegd over de vraag, of Spaubeek weer een eigen burgemeester moet krijgen, 'n waarnemend-burgemeester of een burgemeester, die gelijktijdig ook burgemeester is van een andere gemeente.

„Ik wil nu toch wel eens helemaal vrij zijn om me te wijden aan mijn hobby's. Zo'n waarnemend-burgemeesterschap voel je toch als een binding,” aldus de heer Van Banning, die enkele jaren geleden als burgemeester van Geleen werd gepensioneerd.

Hij is sinds 1970 waarnemend-burgemeester van Spaubeek. „Toen ik dat op me nam, dacht ik, dat dat hoogstens voor een jaar of twee zou zijn en dat dan de door Geleen en Spaubeek vrijwillig aangevraagde samenvoeging een feit zou zijn. Het 'waarnemen' in Spaubeek heeft langer geduurd dan verwacht, omdat ook het herindelingsplan van G.S. en de gewestvorming op de lange baan werden geschoven. Dat laatste vindt dr. Van Banning jammer.

24 SEP. 1976

Gem. Archief en Museum HEERLEN			
20			
Rubriek:			
Per:			

Over ruim een jaar is mevrouw **Henriette van Banning-van Oppen** van plan haar doctoraal examen **Italiaans** te doen aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Dat ze de daarmee als „oudste“ studente van haar jaar iedere week in de collegebank gaat zitten is voor haar geen punt. „In het begin van de studie had ik enige moeite aansluiting te vinden bij de medestudenten. Ze dachten natuurlijk, wat een gek oud mens, dat die op haar leeftijd persé nog wat wil doen. Ik heb me daar niets van aan getrokken en ben rustig door gegaan. Nu is het toch zo dat we allemaal vriendschappelijk met elkaar optrekken. **Henriette**, charmante zestigster, heeft haar studie aangepakt nadat haar vier zonen en twee dochters uitgevlogen waren. Het is trouwens niet de eerste studie, die de ex-burgemeestersvrouw op haar naam heeft. Ze is in het bezit van een **MO-akte pedagogie**, kan de Franse taal doceren, en is vertaalster Italiaans bij de rechtbank in Maastricht.

enige en algemene kennisgeving

bedroefd geven wij kennis van het overlijden van mijn lieve, goede echtgenoot, onze toegewijde, zorgzame vader, schoonvader en grootvader

mr. dr. drs. johan petrus dorothee van banning

* rotterdam 1 april 1906

zijn enorme wijskracht en godsvertrouwen blijft ons tot bijzonder voorbeeld.

rekem,
h.p.m. van banning-
van oppen
kinderen en kleinkinderen

28 februari 1986
sterrenlaan 2,
3620 rekem, belgië

de overledene ligt opgebaard in het mortuarium van de kliniek andré dumont te genk/waterschei.

de plechtige uitvaartdienst vindt plaats in de parochiekerk van rekem op dinsdag 4 maart 1986 om 11.00 uur, waarna de teraardebestelling op het kerkhof aldaar.

gelegenheid tot condoleren in de kerk vanaf 10.30 uur, een gebedswake heden maandag 3 maart 1986 om 19.00 uur in voornoemde kerk.

zij, die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

* Mr.dr.drs. J.P.D. van Banning

Oud-burgemeester
van Gennep,
Schaesberg en Geleen

Dr. J. van Banning (79) plotseling overleden

(Van onze verslaggever)

GELEEN - In het ziekenhuis van Genk, waar hij zich donderdagavond had laten opnemen, omdat hij zich niet goed voelde, is op 79-jarige leeftijd plotseling overleden mr.dr.drs. J.P.D. van Banning, oud-burgemeester van Gennep, Schaesberg en Geleen.

Met hem is een zeer markante en verdienstelijke figuur heengegaan. In het Belgische Rekem, waar hij woonachtig was sinds zijn pensionering, is dinsdagmorgen om 11 uur de plechtige uitvaartdienst. Jan van Banning werd geboren in Rotterdam. Na zijn rechtenstudie aan de universiteit van Utrecht promoveerde hij tot doctor in de rechtswetenschappen op het proefschrift: 'Gebiedsovergang en zijn gevolgen, getoetst aan de inlijving van Eupen-Malmedy'. Na achtereenvolgens leraar te zijn geweest in Den Haag, Utrecht, Den Bosch en Maastricht, koos hij de bestuurlijke richting.

Stempel

Hij begon als volontair op de gemeentesecretarie van Borgharen. Op 1 mei 1938 werd hij burgemeester van Gennep, op 1 februari 1947 burgemeester van Schaesberg en op 16 november 1951 burgemeester van Geleen. Twintig jaar lang heeft hij een duidelijk stempel gedrukt op de toen nog dynamische ontwikkeling van Geleen. Na zijn pensionering in 1971 is hij nog korte tijd waarnemend burgemeester geweest van Spaubeek.

Indrukwekkend afscheid van dr. Van Banning

(Van onze verslaggever)

REKEM — In het Belgische Rekem, waar hij de laatste jaren woonachtig was, werd gistermorgen Geleens oud-burgemeester mr. dr. drs. Jan van Banning ten grave gedragen. Het werd een indrukwekkend afscheid van een markant magistraat en historicus.

De parochiekerk van Rekem was voor de uitvaartdienst tot de uiterste hoeken gevuld. Naast een grote deputatie van Geleen, bestaande uit B en W, raadsleden en oud-raadsleden en vele Geleendenaren, waren er vele burgemeesters en oud-burgemeesters en deputaties van de vele instellingen en verenigingen, waarvan dr. Van Banning voorzitter of bestuurslid is geweest.

Met assistentie van de pastoor van Rekem werd de mis opgedragen door zoon Joop van Banning, Jezuiet, die op ontroerende wijze een karkerschets gaf van zijn vader. Aan het eind van de kerkdienst belichtte Geleens burgemeester mr. Hans Lurvink de grote verdiensten van de overledene voor Geleen.

jaar 1947, bij een of meer door hen aan te wijzen banken of andere instellingen kasgeldleeningen tot een maximum van f.2.500.000,— (twee miljoen vijfhonderd duizend gulden) aan te gaan tegen een rente van ten hoogste $1\frac{1}{2}\%$ boven het promessedisconto van de Nederlandsche Bank, berekend per jaar, met dien verstande, dat tot afgifte van promessen ter dekking van het op te nemen bedrag wordt overgegaan indien zulks geëischt wordt en dat de leening of een deel daarvan bij eene of meerdere van vorenbedoelde banken of andere instellingen kan worden aangegaan in den vorm van een rekening-courant-overeenkomst, in welk geval de maximum door de gemeente te betalen rente $4\frac{1}{2}\%$ per jaar kan bedragen.

- II. De beschikbare gelden, welke tijdelijk voor de financiering van de onder I vermelde uitgaven niet benodigd zijn, uit te zetten bij publiekrechtelijke lichamen of bij een of meer der onder I bedoelde instellingen, zulks onder voorwaarde, dat, wanneer gelden worden belegd bij de onder I bedoelde instellingen ten behoeve van de gemeente zakelijke zekerheid wordt gesteld in den vorm van eerste klas geldelijke papieren met een werkelijke overwaarde van minstens 10 procent, dat de uitgezette gelden met een korten opzeggingstermijn terugvorderbaar zijn en dat de door de gemeente te genieten rente niet lager zal zijn dan het promesse-disconto der Nederlandsche Bank, verminderd met ten hoogste $2\frac{3}{4}\%$.

Aldus besloten in de openbare vergadering van den Raad der gemeente Heerlen op

De Secretaris,

De Voorzitter,

5

Wij hebben de eer U hiermede te doen toekomen een door ons College overeenkomstig artikel 113, 2e lid der gemeentewet opgemaakte aanbeveling ter benoeming van een Gemeente-
Ontvanger:

1. L.M.Braun, Commissie-Chef ten kantore van den Gemeente-
Ontvanger, alhier;
2. V.J.Beckers, Commissie afd.Financiën en Belastingen ter
Secretarie, alhier.

De Secretaris,
Dr.Mr.J.B.Sens.

Burgemeester en Wethouders,
van Grunsvon.

B e s l u i t :

met ingang van 1 Januari 1947 het bepaalde sub 1 van zijn besluit van 25 April 1919 te wijzigen als volgt:

"1. Aan het bestuur van de Onderwijsstichting "St. Bernardinus" te Heerlen ten behoeve van de R.K. Middelbare Handelsdagschool voor Jongens alhier, tot wederopzegging toe te kennen een jaarlijksch subsidie van ten hoogste 40% der netto-kosten dezer onderwijsinstelling.

"Onder netto-kosten worden verstaan alle door Burgemeester en Wethouders goedgekeurde kosten en uitgaven, ten behoeve der school gedaan, onder aftrek van de schoolgelden en de pensioensbijdragen van het personeel".

Aldus vastgesteld door den raad in zijn openbare vergadering van

De Secretaris,

De Voorzitter,

ONDERWERP:

Wijziging uitbreidingsplan betreffende perceelen aan den Rukkerweg.

1 Bijlage.

Aan den Raad,

De Directie van de Staatsmijnen in Limburg heeft het voornemen kenbaar gemaakt tot het stichten van een complex beambtenwoningen op de perceelen kadastraal bekend gemeente Heerlen Sectie G. Nos. 2338, 3672 (ged.) en 4484 (ged.) gelegen aan den Rukkerweg. In het uitbreidingsplan is aan deze terreinen ge- bestemming gegeven. Aan de noordzijde van den Rukkerweg tegenover genoemde perceelen is reeds een complex mijnwoningen aanwezig. Wij achten het daarom gemotiveerd de bovenbedoelde terreinen alsnog te bestemmen voor woningbouw.

Op de voor U ter inzage liggende teekening E II No. 3061 is een partieele wijziging van het uitbreidingsplan aangegeven, welke den bouw van het complex beambtenwoningen op perceel Sectie G No. 2338 en een gedeelte der perceelen Sectie G Nos. 3672 en 4484 mogelijk maakt. De Vaste Commissie van den Provinciaalen Planologischen Dienst, wier advies is ingewonnen, heeft tegen deze wijziging geen bezwaar.

Het ontwerp-wijzigingsplan met bijbehorende beschrijving heeft overeenkomstig het bepaalde bij artikel 37, lid 2, van de Woningwet vanaf 12 November 1946 gedurende vier weken ter gemeente-secretarie voor een ieder ter inzage gelegen. Tegen het ontwerp zijn geen bezwaren ingebracht.

Wij hebben mitsdien de eer Uwen Raad te verzoeken een wijziging van het uitbreidingsplan als vorenbedoeld vast te stellen en daartoe het besluit te nemen, hetwelk als bijlage aan dit gemeenteblad is toegevoegd.

Coll:

De Secretaris,
Dr. Mr. J. B. Sens.

Burgemeester en Wethouders,
van Grunsven.